

ELŐFIZETÉS

HELYBEN:

Egy évre ..... 24 korona.
Egy hónap ..... 3 korona.

VIDÉKEN:

Egy évre ..... 28 korona.
Egy hónap ..... 3 k. 40 f.

HIRDETÉSEK:

4-hasdos petit sor egyszer 20 fillér,
minden következőnél 16 fillér.

Nyitóléc sora 40 fillér

ARADI KÖZLÖNY

POLITIKAI NAPILAP.

SZERKESZTŐSÉG:

Aradi és csanádi egyesült
vasutak palotájában.
TELEFON-SZÁM: 857.

KIADÓHIVATAL:

Aradi Nyomda Részvény-
Társaság.
József főherceg-ut. 22. sz.
TELEFON-SZÁM: 151.

Arad, 1904.

FELELŐS SZERKESZTŐ:
Stauber József.

Csütörtök, március 17.

Mai számunk főbb közleményei:

- Vezéreik: Arad-hegyaljai szőlősgazdák.**
- A képviselőház ülése.**
- Romániai támadás az aradi kereskedők ellen.**
- Kína, a szövetséges.**
- Arad Kossuth-szobra.**
- Vidor Pál székfoglalása.**
- A légszuszogó közgyűlése.**
- Fogházra ítélt bérlet.**
- A szabadság ünnepe.**
- Letartóztatott nagykereskedők.**
- A Maros halottja.**
- A Neuman-ház tűzveszélyben.**
- Öngyilkosság a várbán.**
- Brutális apácafejedelmű.**
- Tárcsa: A hadverő. Irta: Várnai Ferenc.**
- Csarnok: A hirtelen ember. Irta: Csehov A.**

Arad-hegyaljai szőlősgazdák egyesülete.

Arad, március 15.

Végre felocsudtunk eddigi tétlenségünkől. És ha az első lépés megtörtént, most már ne csüggedjünk, hanem igyekezzünk a sok évi mulasztást, ha nem is egyszerre, de lépésről-lépésre helyreállítani.

Első feladatunk, — és ezt minden szőlősgazda saját jól felfogott érdekében kötelességének tekintse — hogy a tervbe vett és szükségesnek kimondott egyesületbe lépjen. Nem kíván ez a tömörülés jelentékeny pénzáldozatot senkitől, csak pár forinttal kell az egyesüle-

tet támogatni minden tagjának; de szükséges, hogy ama nagy feladatok megoldásához, melyet az egyesület tervbe vesz, a szőlős gazdák segédkezet nyújtsanak teljes számban leendő belépésükkel, mert csakis ebben az esetben lesz meg annak az illető hatóságokkal szemben erkölcsi súlya, jelentősége. Ezenkívül kell, hogy minden érdekelt szellemi tehetségével emelje az egyesület tekintélyét, és ezzel annak olyan jelentőséget biztosítson, a mely azt közgazdasági fontosságánál fogva megilleti.

Majd lesz alkalom, még pedig mihamarább, köztudomásra hozni, miket várhatunk mi szőlősgazdák az egyesület működésétől és biztosan sokkal többet fog az nyújtani, mint a mely arányban a szőlősgazdák annak létesítése és fenntartása érdekében áldozatot hoznak. Ez alkalommal hegyaljánk szőlősgazdáinak, az egyesület kezdeményezőihez több oldalról intézett ama kérdésére, vajon a f. hó 13-án megtartott értekezlet ugyanazon érdekeket képviseli-e mint a Magyar Szőlősgazdák Országos Egyesületének kezdeményezésére az Aradmegyei gazdasági egyület által e hó 18-ára egybehívott értekezlet: — figyelmükbe ajánljuk, hogy a két értekezlet, — bárha mindkettő a borgazdaság érdekében történik, céljaira nézve különbözik egymástól, mert a míg az M. Sz. O. E. csakis oly kérdésekben támogathatja szőlőgazdaságunkat, a mely kérdések általános országos jelentőséggel bír-

nak, addig az arad-hegyalja-szőlősgazdáinak egyesülete úgy az általános jelentőséggel bíró országos kérdésekben, valamint és különösen a helyi jelentőséggel bíró kérdésekben is képviseli tagjainak érdekeit. Elismerjük a M. Sz. O. E. nagy jelentőségét, belátjuk annak szükségét és meggyőződésünk, hogy igen gyakran lesz alkalmunk annak szakértelmét, befolyását igénybe venni, viszont igen gyakran megfog történni az, hogy az Aradhegyalja borgazdáinak egyesülete fog országos jelentőségű, a hazai borgazdaságot érdeklő kérdésekben, véleményt nyilvánítani, megszívlelendő proposíciókat tenni. A M. Sz. O. E. tekintettel arra a körülményre, hogy az országban, sajnos, még igen kevés borvidék alakult egyesületté, — hogy az érintkezést az egyes borvidékekkel magának biztosítsa, borvidéki bizottságok szervezését látta szükségesnek, a mely borvidéki bizottságok lettek volna hivatva a M. Sz. O. E.-vel az összeköttetést fenntartani és azt kiegészíteni; ez az intézkedése, előre látása az országos egyesületnek helyes és üdvös is ott és abban az esetben, a hol egyes borvidékek még nem alakultak egyesületté. De főleg oly borvidékekre nézve, ahol az érdekeltek egy egyesület kebelében tömörülnek; mert nincsen értelme „borvidéki bizottsággá” deválválni egy nagy jelentőségű hegyalja érdekeit, mert azt egy egyesületben magában összpontosítja és mint ilyen, annak sokkalta súlyosabb erkölcsi jelentőséget is biztosít.

A hadverő.

Irta: Várnai Ferenc.

Parádésan kiöltözködve, csakósan, igazi gyiklesővel, azaz hogy bajonettel, a bal oldalukon s tüntető katonás, kemény lépésekkel sétált egy ünnepnap estéjén hat órakor két kis hadapród a város legélénkebb utcáin. Egészséges, piros arcu mindenik, villogó szemekkel, tizenégy-tizenöt éves koruk elevevességével, ruganyosságával, csapongó, merész phantáziával.

A jövőről beszélnek.

— Bár tul lennének már az iskola nyügén, hogy kint a gyakorló téren forró napban, vagy dermesztő hidegben próbálnám ki bakáim kitartását, megmutatva, hogy kell a civil masszából katonát teremteni.

— Na halod, felel a másik, ennél ugyan tudnék én pompásabb mulatságot is. Lásd, én a tisztí kardbojtot csak azért szeretném, mert ez azt jelentené, hogy az iskola a hátunk mögött van. De a forró nap, vagy a dermesztő hideg, éppen nem a legfőbb kívánságom.

— Eh, mit érted te azt? A ki így beszél, annak ereiben nem katonavér folyik. Te tán nem is szívvél-lélekkal vagy katoná?

Kidüllesztette domboru, jól fejlett mellecskéjét, még keményebbet lépkedett s szuró tekintettel tüzőtt bajtársa szeméi közé. Az egykedvűen nézett reá vissza s úgy felelé:

— Hogy szívvél, lélekkal vagyok-e katoná? A jó isten tudja! A nagyapám is, az édes apám is katoná volt, hát katonának szántak engem is. De én úgy érzem, hogy megállanám a helyem más pályán is. A te családotban, úgy tudom, hogy egyáltalán nem volt hivatalos katoná és te mégis katonább vagy a katonánál.

— Eh, vágott szavába a másik, az apánk, vagy nagyapánk katoná volta nem bizonyít semmit, hanem az a kérdés, hogy erős, bátor, igazi katoná szívet hordunk-e itt a baloldalunkon, hogy szívvél-lélekkal szeretjük-e ezt a valódi férfi pályát?

A másik csak vonogatta a vállát, míg az mind jobban belemelegedett.

— Igen pajtás, én csak a katoná életet tartom igazi életnek. A civil élet csak olyan előadás. A civil férfi csak alakja a férfinak. A mi erőnk, a mi bátorságunk, a mi becsületünk, még a járás kelésünk is, más mint civiléknél. Hajh! a ig várom, hogy a még hátralévő két évi kurzust elvégezzem. De hát ezt csak megérem, az bizonyos. Az én szívembe zárt, titkos vágyam azonban nem ez, nem is a tisztí kardbojt...

— Hát mi?

— Megmondom kamerád. Az, hogy amikor a tisztí kardbojt legelőször diszitti egyenruhám; egy nagy hatalmas, adáz háboruban sikerüljön kimutatnom, hogy arra érdemes vagyok!

Még a szeméi is szikráztak belé.

— Pajtás, én úgy találom, veté ellene a másik, hogy kissé tulságos sok garnirung lenne egy „nagy hatalmas adáz háboru” a te — kardbojtodhoz.

— Mit érted te azt! A katonának háboru az eleme. A béke csak katonásdi. Hej, az én zeném az ágyudőrej, puskaropogás, harsány trombitaszó, gazdát vesztett ló nyerítése, haldoklok hörgése lenne látványosságom: a legelkeseredettebb harci mérközés löporfűsts pataként ömlő vér közepette. Gyönyörteljes élvezetem az képezné, ha golyózápor s kartács bugása közt törtétnék, rohannék előre csepatom élén, míg kardommal jobbra-balra osztanám a halálba küdő vágásokat s csak akkor dugnám azt vissza vértől csepegve hüvelyébe, midőn diadalm zászlónkat az ellenség legghatalmasabb, legnagyobb erejével védett bástyafokán kitűzném! S mindezért legmúltóbb és legszebb jutalmamnak azt tekinteném, ha vezérem a sereg élén így szólna hozzám: ez az igazi katoná, vitéz hadverő!...

A lelkes szavak csak úgy törtek elő ajkairól. Arca tüzelt, szeméi már lángoltak s lelkesedése szinte átcsapott a másikra is. Onkéntelenül szorongatták ott baloldalukon a kis gyiklesőt s löporfűstöt éretek, patkódobogást, harci zajt, ágyu dőrejt, puskaropogást és trombita harsogást hallottak és felüztelt fantáziájokban széltől lobogtatott, lengetett zászlókat láttak a levegőbe s harci mómortól áthatott lelkes csapatokat törni, rohanni előre, az ellenség kelliős közepébe...

Oly borvidék, mint hegyaljánk, is a mely képes egy nagyobb szabású egyesületet létesíteni, mint ilyen, belép az Országos Egyesületbe alapító tagnak, és biztosítja ezzel úgy a köz, valamint a sajátosabb helyi érdekeinek a kellő képviselést, összeköttetést, sőt sokkalta nagyobb jelentőséggel és befolyással bír egy egyesület működése, a mely magában felöleli egész hegyaljának érdekeit, mint esetleg egy ilyen hegyaljának 50 tagja, a kik egy bizottságot képeznek.

Ezeknek előrebocsajtása mellett, mi a hegyaljánk érdekeit minden utógondolat nélkül önzellenül szívünkön viseljük, kijelentjük és az érdekelteknek mihez tartás végett figyelmébe ajánljuk, hogy nekünk főcélunk egyesületet alakítani, — és ezzel a M. Sz. O. E.-be, mint alapítók belépni, nem pedig borvidéki bizottsággá leszállítottatni.

Ezen egyesületünk közel jövőben való végleges megalakulásából kiinduló elvi álláspontunk azonban az egyes szőlősgazdákat, nem kívánja abban meggátolni, — hogy esetleg egyéni szempontból a M. Sz. O. E. mint tag be ne lépjen.

Bódy Bódog.

Tisza és Thaly üdvözlése. Táviratban jelentik: A nyirbátori kerület szabadelvű választói tegnap tartott gyűléséből az obstrukció leszerelése alkalmából a következő táviratokat küldték:

Nagyméltóságú Tisza István gróf miniszterelnök urnak, Budapest. A nyirbátori választókerület szabadelvű választóinak mai gyűlésén a március 11-iki nagyjelentőségű erkölcsi siker és győzelemhez tiszteletteljesen üdvözlök és továbbra is hódolatteljes bizalmukról biztosítják nagyméltóságodat. *Bogáthy József* pártelnök, *Balogh Ferenc* jegyző.

Nagyságos Thaly Kálmán képviselő urnak Budapest. A nyirbátori választókerület szabadelvű választói a legmélyebb tisztelettel üdvözlök nagyságodat március 11-iki hazaszeretettől lángoló és sikerdus javaslataért. Fentiek.

Turócvarmegye tegnap tartott tavaszi közgyűlése Tisza István gróf miniszterelnököt és Thaly Kálmánt az obstrukció leszerelése alkalmából táviratilag üdvözlötte.

Néhány percig szótlanul elmélyedve mentek egymás mellett. Végre a szelidebbik törté meg a csendet:

— Hiszen szó, a mi szó, szép élet a katonai élet.

— A másik még mindig harcias hangulatban volt. Szakgatott lélekzetéből lehetett következtetni, hogy még most is jobbra-balra osztja a — halálos vágásokat.

— Bajtárs, én fuvom a takarodót, riasztá fel a kamarád, itt a vacsora idő, siessünk be az iskolába.

Csakhamar hazaértek. Amint felértek szobájukba, a harcias hangulatu apród, a hadverő, levelet vett észre asztalán. Megismerte az írást. Hazulról kapta a kis hugától. Mohón szakította fel s olvasni kezdte. A másik mosolyogva vizsgálta arcát s előre élvezte: hogy fognak kismulni az előbb szigorú vonások, hogy fognak szelid fényben ragyogni az előbb kegyetlen kifejezésű szemek s hogy fog játszódni egy kedves mosoly ott az ajkai körül az édes otthon üde levegőjétől, ami abból a kis levélből bizonyára kiárad . . .

De biz' elmarad a mosoly, sőt mintha haragosabb lenne a bajtárs. Szemel is sűrűn pislognak, sőt hovatovább mintha egész elborultak volna, a szemhéjak megbarnultak, a szemgolyók nedvesen mind csillámokban ragyognak és az ajkak mintha valami keserves érzéstől vibrálnának, pedig keményen igyekeznek azokat összeszorítva tartani, míg végre a nagy erővel elnyomott küzdelem dacára is egy önfeledt sóhaj tör elő a kis domboru mellettkéből: „szegény jó Domokos!” és egy illetlen, tolakodó

A nyitramegyei szabadelvűpárt *Szulyovszky Gusztáv* elnöklésével a parlamenti béke helyreállítása alkalmából gyűlést tartott, amelyen a beállott fordulatot lelkeseződéssel fogadva, üdvözőlő táviratot intézett Tisza István gróf miniszterelnökhez.

Országgyűlés.

A képviselőház ülése.

— Az Aradi Közlöny távirati tudósítása. —

Budapest, március 16.

A képviselőház mai ülése általános részvétlenség mellett nyílik meg. Sem a folyosón, sem az ülésteremben nincsen semmi mozgalom s előreláthatólag unalmas indemnitási vita fogja betölteni a mai munkanapot. Az ülés folyamára várják Lukács László pénzügyminiszter felszólalását.

Részletes tudósításunk itt következik:

A képviselőház ülése március 16-án.

— Kezdeté 10 órakor. —

Elnök: Jakabffy Imre alelnök.

A megnyitás után Kubik Béla kér szót.

Kubik Béla: Kéri az elnököt, hogy számláltassa meg a Házat, mert azt hiszi, hogy a Ház nem tanácskozásképes képes.

Elnök: Megszámllátja a Házat, aztán konstátálja, hogy negyvennégy képviselő van jelen. A Ház tehát tanácskozás.

Főelővassák és hitelesítik a jegyzőkönyvet mely után az elnök rendkívül meleg hangon parentálja el Perceel Miklós ezredest. Jelenti, hogy a miniszterelnök kíván szólni.

Tisza István gróf: Bemutatja az állami számvevőszék jelentését az 1902. év negyedik negyedére kért fölhatalmazások alapján tett kiadásokról, ugyszintén 1903. ik év május 1-től december 31 ig ex lexben teljesített kiadásokról. (Helyeslés.)

(Az indemnitás.)

Elnök: A Ház most áttérhet a napirendre.

Molnár János: Kijelenti, hogy nem fogadja el a javaslatot, mert nincs bizalma a kormányhoz. Kormánypárti képviselők úgy nyilatkoznak szólórol, hogy csak azért, hogy kanonok lehessen reverzálist adott volna, mely szerint kötelezettséget vállalt, hogy többé nem szólal föl. Ünnepelesen kijelenti, hogy politikai magatartására: nézve soha senkinek nem tett, semmiféle ígéretet. Ezután Tisza István rendszerezéssel foglalkozik, melyet gyűlöletesnek

mond s mely ellen teljes erővel kell küzdenie az ellenzéknek. A kormányelnök programját meddőnek mondja. (Helyeslés a néppárton.)

(A pénzügyminiszter.)

Lukács László pénzügyminiszter: Dacára annak, hogy az ország egy év óta exlex állapotban van, az állam minden pénzügyi kötelezettségének megfelelt, sőt rendkívüli kiadásait is fedezte s magára vállalta a tisztviselők fizetésrendezését. Ime, az állam adósadás nélkül is eltudta intézni pénzügyi dolgait; ami fényes bizonyíték az ellen az állandó ellenzéki mese ellen, amely az adópréről szól.

R flektálva Barta Odön beszédére, tagadja azt, hogy a Szöll-féle felhatalmazási törvény mellé nem nyújtották volna be a jelentést. A Ház megkapta a jelentéseket, csak a számszéki jelentést nem, mert ez voltaképpen számadási művelet. A mi a Csernoch János és Barta Odön által fölvetett adóbehajtási kérdést illeti, erre már egyszer megfelelt.

Akkor, amikor ugyanezt a kérdést tették Szöll Kálmán elé. Az akkor adott válasz, áll ma is. Késedelmi kamatot a kormány nem seed az adóhátralékosoktól az exlex ideje alatt egésze az indemnitás törvénynyé válásáig. A behajtás kíméletes és enyhe lesz ugyannyira, hogy a miniszter fölhatalmazást fog kérni arra, hogy a halasztást kérőknek joga legyen halasztást adni. (Általános helyeslés.)

Okolicsányi László: Hosszasan beszél a javaslatához, melyet a kormány iránt való bizalmatlanságánál fogva, nem fogad el. Hátározati javaslatot nyújt be, hogy az adóhátralékosok kamatmentesen, három negyedben fizethessék adójukat. Ezenkívül engedélyezzenek még enyhébb fizetési feltételeket azok számára, akik ezt kérik.

Elnök: Az ülést tíz percre felfüggeszti.

(Hook — a Bánffy-párt.)

Szünet után

Hock János szólott föl. Jellemezte a politikai helyzetet és a másfél esztendő nemzetli küzdelmet, amely ezt eredményezte. Senki ne kicsinyelje a lefolyt küzdelmet, amely a nemzet öntudatra ébresztette és jövő fejlődését biztosította. Birálja a kormány programját, s a miniszterelnök erőszakos természetéről beszél.

Beszédének legérdekesebb része volt, a midőn egy közbeszólás által indítatva ezt jelentette ki:

— Én akkor lettem Bánffy-párti, a mikor Bánffy, tévedéseit belátva, zászlajára a nemzeti eszmét írta.

Kijelentette végül, hogy a törvényjavasla-

civil könyccsepp hirtelen, fürgén végig fut a rózsás arcon, hogy aztán észrevétlenül eltűnjék a kék blouz vastag szövetében . . .

Gyorsan elfordítja arcát s harsány torokköszörülés közben, hogy hangja fátyolozott voltát elpalástolja, mondja:

— Olvasd csak pajtás, mit ír a kis hugom. Meghalt a régi szolgálk. Persze, persze. Ot is utol érte a közös sors. A halottnak béke, az élőknek üdv.

A bajtárs elveszi a levelet s még jó, hogy elmélyed az olvasásba, mert kénytelen volna ismét civil jeleket látni ott a szemszögletekben s észrevenni, hogy a keményen kiejtett szavakat nehezen kezdi kiadni az összeszorult katonai torok . . .

Bizonytalan, vékony betűkkel van összeróva a kis levél:

„Tudom: meglep a szomorú hír, kedves bátyám, hogy meghalt a mi öreg Domokosunk. Tegnap temettük el szegényt. Ugy elsirattam, mintha a legkedvesebb játszótársamat vesztetem volna el benne. Pedig hetvenhét éves volt Bizony édes anyánk is sirt és atyánk is erősen törülgette szemüvegét, mintha az üveg miatt nem látott volna jól, pedig mindnyájan tudtuk, hogy a köny borította el a szeméit. Hogyne! hiszen még az ő atyjánál kezdte a szolgálatot, a mi nagyatyánknál, aztán itt végzte be nálunk. Emlékszel-e, mikor befogtuk a zöldre festett kis szánkóba s ő vigan futott körül velünk az udvaron míg mi nevetve kacagva örültünk a téli utazásnak! Végre mikor két nagy kutyánkra, a Cigányra, meg a Burkusra ültetett fel bennünket s huszárosdit jät-

szott velünk. Emlékszel-e a ritka fogu kerek fésűjére, mi állandóan hosszú, hátrasímitott hajába volt illesztve. Hát mikor az iskolába eljött értünk s hogy ne keljen az utca másik oldalára menve a nagy sárba lépünk, egy-egy hóna alá kapott bennünket s mikor mi e helyzetben összeköppva orosz-török háborút kezdtünk egymással: Ó szép csendesen megállt velünk a nagy sárban, míg a küzdelemnek vége volt ott a hóna alatt, aztán csendesen nevelve tovább indult, mintha nem is ő lett volna a háboru színhelye.

Azt sem felejttem el, mikor egyszer az iskolából hazajövet vásott utca gyermekek megkergették bennünket s követ dobáltak, mint fedezett bennünket öreg testével s mikor egy éles kő megvérezé fejét, még szorosabban vont maga mellé bennünket s szinte örvendő isméteigetette: „csak hogy nem titeket ért, csak hogy nem titeket ért!” A vér elborította homlokát, de ő bennünket simogatott, óvott reszkető kezével . . .

Arra te nem emlékszel kedves bátyám, mikor egyszer nagy beteg voltál s mindenki kidőlt melőled az ápolásban, csak az öreg Domokos virrasztott az ágyad mellett kitarotán s mesélt neked az Operenciás tengerről, hétédhét országról, meg azon is túlról s bizony először azon mosolyogtál el, amit ő összehordott. Az pedig nagy dolog volt, mert e perctől kezdve biztunk életedben.

Szegény jó Domokosunk! . . . Tegnapelőtt reggel nem jött fel idejében szobájából, amit sohasem tett. Utána néztünk. Hát csak ott ült egy kis falócán, hátradőlve, kezét egymás-

tot megszavazza, de nem a miniszterelnöknek, hanem az államnak.

Ezzel a vitát holoapra halasztották.

Az ülés végén

Udvary Ferenc interpellált a veszprémegei utak jókarban tartása dolgában.

Romániai támadás az aradi kereskedők ellen.

(A kereskedelem magyarosítása.)

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Arad, március 16.

Az Aradi kereskedők köre a mint ismeretes, Kossuth Lajos születésének századik évfordulója alkalmából pályadíjat tűzött ki a kereskedelem magyarosítása tárgyában, s a pályadíjat nyert munkát ki is adta. Ennek úgy látszik eljutott külföldre is a bíre s különösen Romániában nem valami nagy tetszéssel fogadták azt. A Schles Zeitung révén tudomást vett róla a Bukarestben, német nyelven megjelenő Rumänischer Lloyd, a mely március 11-iki számában, Magyarisierung des Handels cím alatt a következő kirohanással illeti az Aradi kereskedők körét.

A kereskedelem magyarosítása. A magyarországi magyarosító mozgalom a sovíniszták javára, a kik mindent elkövetnek, hogy Magyarországot a magyarok számára megmentésük, valóban örvendetes előhaladást tesz. A legújabb ezen zsánerben: a kereskedelem magyarosítása, amelyet az aradi kereskedők köre (der Kaufmansklub in Arad) energikus módon vett a kezébe. Ez utóbbi, a mint a Schles. Zeitungban írják, a „nagy magyar”: Kossuth Lajos születése századik évfordulója alkalmából pályázatot írt ki oly elaboratum készítésére, hogy mily módon lehetne a magyarországi kereskedelmet, a mely tudvalevőleg legnagyobb részben ama palesztinabliek kezében van, megmagyarosítani. Ezen pályázaton Koitsi Mátyás, budapesti magánhivatalnok lett a győztes, a kinek nyomtatásban megjelent művéből néhány, a kereskedelem megmagyarosítását célzó javaslatot itt közreadunk. E szerint mindenk előtt valamennyi kereskedői és sportklub, kaszinó szakegyesület, stb. tagjai esküvel kötelezzék

ba téve leeresztve, mintha aultd volna. Költögették, de ő aultd tovább, mélyen, örökre... A te nevedben is tettem egy koszorút koporsójára. Megérdemelte. Isten adjon lelkének örök nyugodalmat! A mi háznak tája, képzelheted most nagyon szomorú. Nem is tudok többet írni. Isten veled!

Mire a kis bajtárs végig olvasta a levelet, ő is szomorú lett. Mintha maga előtt látta volna a jó öreget, a falusi udvarház jó szellemét, amint egy mások szolgálatában töltött hosszú hü élet után egy kis falócán hátradölvé, kezeit egymásba téve ül falféhen, némán, csendesesen... Önkéntelenül sóhajt fel ő is:

— Szegény jó öreg Domokos!

Mintha mély, nyomasztó álomból rezzentének föl a szavak a másikat, hirtelen felugrik, katonásan szedi rendbe széles szíjja alatt összeráncolódott biousát, méltóságosan pödörgeli praesumtir bajusza helyét ajka fölött s az asztalra csapva nagy hangon veti oda a — haderő:

— Milliom kartács! Minő szemtimentális az a kis leány!

— A kamerád bámulva nézett rá. Aztán elmosolyodik. Nem felel semmit. Csak mosolyog: milyen szentimentális ez a kis leány és milyen katonásan kemény szívé — a haderő... Csend van. De mintha bent a szobában apró kis gnómok nevetésre ingerlő komikus táncot járnának s viszont mintha a távoból ide ballatszanék az öreg harang temetésre hívó méla kondulása...

magukat, hogy mindennemű ruházati élelmi és gazdasági szükségleteiket csak Magyarországon fedezik, még pedig csak magyarországi gyártmányokból! Csak azon esetre vannak felmentve ezen esküjük alól, ha ezen cikkek egyikét másikat valamely okból bizonyára az ő, még erősen fejletlen, hanyos iparuk miatt Magyarországon nem állítanak elő. Továbbá köteleztessék a vevők, hogy győződjenek meg, vsjjon a kereskedők, a kiket megrendeléseikkel kitüntettek, csakugyan „valódi magyarok” e? A röpirat szerzője azt is akarja, hogy csakis igazi magyar névvel bíró cégeknél vásároljanak. Ilyen módon vélik az aradi kereskedők klubjának tagjai a nemzeti ipart, (a mi ép úgy van, a mint nincs is), támogatni és — a „kereskedelem megmagyarosítását” elérni!

A romániai német lapnak epés gunyolódása, magyarelleses dühe legjobb bizonyága annak, hogy a kereskedelem megmagyarosításhoz vezető utak nagyon jól voltak megjelölve. Meglátszik, hogy mi faj a szilézi, meg a romániai németeknek legjobban: a magyar ipar támogatása, holott ők az egész magyar ipart le akarják ragadni a földről. Eanél a főmedvény-nél szebb dicséret nem érhetne volna az Aradi Kereskedők Köre által tavaly megindított, hazafias mozgalmat.

Arad Kossuth-szobra.

(Szó egy évforduló előtt.)

Arad, március 16.

Az idei tavasz már a tizedik, mely langyos fuvaliával kiviragoztaja a virágokat Kossuth Lajos sírján. Az első d-cennium! Hány vérosa a: országnak használta fel eme első tíz évet arra, hogy a haza lánglelkű reformatorának emlékművet állítson? Csak az ország szíve Bud-pest, s az ország lelke: Arad késlekedik még. Tudatosan használtuk e kifejezést az „ország lelke” Aradra, mert valamiképen kint és gyötrelmet a lelkünkkel érezzük, úgy ez az ország a szabadságharc után rája mért nagy csapásokat Aradon át érezte.

Ilyenkor márciusban, tavaszébredés-kor, mikor a szellő is szabadságról dudorász, mikor dalban, költői szárnyalásban, komoly tanulmányban máltatjuk a márciusi eszmék diadalát és legfőképen Kossuth Lajost, valami viasz érzet ébred fel bennünk, hogy annak, kit oly nagynak és fenségesnek tudunk, szobra még most sincs.

Bis da, qui cito dat! Ne zárkozzék senki se el az adományozástól, mert Istennek tetsző dolog az, ha nagyjainkat tisztelni tudjuk, az emléküket ápoljuk.

Az elmúlt napokban befolyt adományok a következők:

Az aradi lelkis honleányok által március 13-án Kossuth Lajos szobra alap gyarapítására rendezett szabadság-ünnep felülfizetői: Czer A. 20 fillér, Durbek Miksa 20 fillér, Klár Henrik 20 fillér, Kerekes Lajos 2 korona, Fischer Ernő 20 fillér, Müller Károly 2-20 korona, Szalay Arnold dr. 2-20 korona, Dráson János 20 fillér, Fenyő László 20 fillér, Havancsák József 2 korona, Sztojka Péter 20 fillér, N. N., N. N., Dudák Ferenc 20—20 fillér, Bnoszdó D. 5 korona, Kovács Lajos 40 fillér, N. N. 1-20 korona, Kaupert Ferenc 1 korona, Fister Márton 3 korona, Mezey György 2 korona, Mariszko György Soborsin 1 korona, Végh Endre 3 korona, Hetesy István 3 korona, Joó István, N. N., N. N., Becsi 40—40 fillér, Nyerge Vince 2 korona, Kossitzky János 4 korona, Csatlós József 3 korona.

TÁVIRATOK.

A spanyol király és Vilmos császár.

Vigo, márc. 16. Vilmos császár a Friedrich Karl cirkálóhajón fogadta Alfons király látogatását, majd pedig a látogatást a király Giralda nevű yachtján visszaadta. Este diner volt a König Albert nevű gőzösön. A császár a királyt, a ki 6. perosz gyalogezredének egyenruháját viselte, a hajó lépcsőjén fogadta. A király yachtját, a többi hajókat, a város és az erősségeket kivilágították. A parton tűzijáték volt. A császár Mária Krisztina anyakirálynéval szívélyes táviratot váltott.

Kina, a szövetséges.

(Az orosz-japán háború.)

— Az Aradi Közlöny távirati értesítése. —

Arad, március 16.

Mind jobban kitünik a háboru részleteiből, — s ezt főként az oroszok konstatálják, — hogy Kina aktiv részt vesz a keletázsiai küzdelemben. A legújabb hírek szerint Kina formális szövetséges Japánnak s kötelezte magát, hogy nyolcvanezer katonát szállít a manduriai határra. A háboru kérdését ez mindenesetre aggasztóbbá teszi, s ennek egyik várható következményét már jelzik: Oroszország szövetséges, Franciaország is akcióba lép.

Legújabb távirataink ezek:

Port-Arthur ostroma.

London márc. 16. A Daily Telegraph jelenti Csifuból: Orosz jelentések szerint 18 japán kómet e hó 13-án Vangiing Havanglig faluban Port-Arthur mellett elfogtak, a hol a 10-iki ostrom alatt szálltak partra. A Szeriszted és Argon nevű norvég hajók, a melyet a háboru kitörése óta Port-Arthurban visszatartottak, e hó 14-én futottak ki.

Berlin, március 16. Pétervárról táviratozzák, hogy a kelet-sibériai „Novi Kráj” című ujság szerint az első támadáskor Port-Arthurban a 7. kelet-sibériai dandár, a 10. v.dászezred, két szotnya kozákság, tűzérég és Alexejev vezérkara volt az erődítmények körül.

London, március 16. Port-Arthurból táviratozzák keddről, hogy Wladimirovics Cyril nagyherceg odaérkezett s nagy ünneppel fogadták. A nagyherceg a Petropavlovsz hadihajóra szállott, ahol a tisztikar lakomát rendezett a nagyherceg megérkezése alkalmából.

London, március 16. Kuropatkin tábornok táviratot intézett a port-arthuri helyőrség parancsnokához, Stössel tábornokhoz, utasítva őt, hogy minden áron az utolsó emberig, védelmezze meg Port-Arthurt, azalatt ő gondoskodni fog arról, hogy 300 000 főnyi sereg csatasáncot alkosson és Port-Arthurt is belevonja a védelmi vonalba.

A cár huga a harctéren.

Kopengága, március 16. A Neue Freie Presse arról értesül, hogy Olga nagyhercegnő, a cár legifjabb huga, a harc színterére utazik, hogy átvegye az orosz Vörös Kereszt vezetését.

Berlin, március 16. Knorring báró, a berlini orosz nagykövetség volt követségi tanácsosa, kit másfél év előtt hívtak Berlinből külföldi hivatalba, szombaton Berlinbe érkezett. Az orosz diplomata berlini tartózkodása alatt megtekintti a Vörös Kereszt neubabelsbergi berendezését. Az orosz nemesség a keletázsiai háboru kezdetekor indított gyűjtése eredményé-

től egy millió rubelt fordít az orosz Vörös Kereszt segélyvonata javára. Hír szerint Knorring báró vezeti a segédvonatot Pétervárról Mandszurországba.

Lidit a háboruban.

Berlin, március 16. A Berliner Tagblatt arról értesül, hogy a helyi diplomáciai körökben az a hír, hogy a háboruban részt nem vevő hadsereg annak idején levonja annak a konzekvenciát, hogy a japánok, mint a hogy azt orosz részről állítják, mérges gázzal megtöltött lidit-lövegeket alkalmaznak.

Madrid, március 16. A szenátusban egy interpellációra kijelentette a külügyminiszter, hogy a spanyol kikötőkben szigorúan őrködnek az orosz és japán hajók beérkezésére, tartózkodására és indulására, hogy megőrizzék Spanyolország semlegességét.

Japán szövetségesei.

Szentpétervár, március 16. Diplomáciai értesülés szerint a japánok és kínaiak között titkos szövetség jött létre, amelynek értelmében Kína köteles nyolcvanezer európai felszerelt és kiképzett katonát Mandzsúria határaitra küldeni. Ennek az lenne a célja, hogy az orosz hadsereget erőinek szétforgácsolására kényszerítsék. Az előjelek után ítélve, Kínában legközelebb nagy boxerláadás és az idegenek üldözése várható, amit bizonyít az is, hogy a pekingi udvar már minden előkészületet megtett a menekülésre. Így akarja az udvar a felelősségrevonást elkerülni. Amennyiben Kína megkezdené az oroszok ellen irányuló akciót: Franciaország közbe fog lépni.

Szentpétervár, március 16. Orosz körökben föltűnést keltett, hogy Bécsben a japáni követ és a török nagykövet sűrűn érintkeztek egymással.

Vidor Pál székfoglalása.

(A Népszínház új igazgatója.)

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Arad, március 16.

Két hete még alig sejte'te valaki, hogy ma új direktora lesz a Népszínháznak. A dolog befejeztetett. Délután a népszínházi bizottság átadta a kulcsokat Vidor Pálnak, az új igazgatónak, a ki sebtiben meg is tartotta székfoglalóját. Erről fővárosi tudósítónk a következőket táviratozza:

A népszínházi bizottság ma délután főke-reste Porzolt Kálmánt, a ki betegen fekszik lakásán és aláíratta vele a lemondásról szóló jegyzőkönyvet és átvették tőle a Népszínház kulcsait.

Mikor a bizottság Porzoltól visszatért, a Népszínházba ment, a hol átadták a kulcsokat Vidor Pálnak, az új igazgatónak. Ezalatt a Népszínház színpadán összegyűlt a művészgárda s egyéb érdeklődők, a kik Vidort harsányan éljenezték. Jelenvolt Evva Lajos, a Népszínház egyik volt igazgatója, s Beöthy László a Királyszínház igazgatója.

A művész-személyzet nevében Stoll Károly főrendező üdvözölte Vidort, a ki röviden válaszolt. A személyes gyűlölködés jellegével bíró támadások ütték el, úgymond. a Népszínházból, a hová most, mint igazgató tér vissza, telve becsületes szándékkal, ambícióval, a melyhez a Népszínház tagjainak támogatását kéri. A jövőre nézve csak néhány kijelentést tett. Az érvényben levő szerződés október 1-ig teljesen megmaradnak. A kisebb fizetésű tagok szerződéseit változatlanul hagyja, a nagyobb fizetésűekkel meg fog állapodni.

Szirmai Imre kérte az új igazgatót, hogy e je színvonalat újra arra a klasszikus színvonalra, a melyen az régen volt.

Beöthy László, a Király színház igazgatója meleg szavakban üdvözölte kollegáját.

Vidor Pál ezt megköszönte, mire a székfoglaló-aktus véget ért s a sokadalom szétoszlott.

SPORT.

+ Az Aradi Athletikai Klub e hó 19-én, azaz szombaton délután fél 7 órakor a Weitzer János utcai polgári fiúiskolájában házi tornaversenyt rendez. Az egyesület elnöksége, mint-hogy meghívokat ez alkalomra nem bocsátott ki s csak a sajtó útján hívja meg az érdeklődő közönséget, tagjaihoz a mai napon a következő körlevelet intézte:

A téli tornaórák eredményeit bemutatandó, e hó 19-én, azaz szombaton délután fél 7 órakor a Weitzer János utcai polgári fiúiskola tornatermében házi tornaversenyt, disztornázást rendez egyesületünk. Meghívót nem bocsátva ki, ez uton kérjük t. tagtárs urakat, hogy az ünnepély fényét emelendő, azon hozzátartozóik s az ügy iránt érdeklődőket, kiket az önk útján vagyunk bátrak tisztelettel meghívni, minél nagyobb számban megjelenni sziveskedjenek Bemenet díjtalan. Arad, 1904. március 15. Ifj. Vas Gusztáv titkár.

A légszeszgyár közgyűlése.

(Mit jövedelmez a gáz?)

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Arad, március 16.

Az aradi világitási és erőátviteli társaság, az aradi légszeszgyár tulajdonosa ma délután négy órakor tartotta rendes évi közgyűlését. A közgyűlésen előterjesztett adatokon végigtekintve, Aradvárosi újra megsajnálhatja azt a könnyelmű feledékenységet, amelylyel a légszeszgyár megszerzésére, a gyárral kötött szerződés fölmondására néhány év előtt az alkalmat elmulasztotta, s ezzel egy évi hatvan ezer koronát jövedelmező vállalattól elesett.

De nemcsak ez a jövedelem teszi sajnálatossá azt, hanem a közönség és a város érdeke, amelyet ez a társulat mindjobban elhanyagol. A jelentés ugyan, mint bizonyos nagylelkűséget emliti fel, hogy a város kívánságára a pille-égőket Auer-égőkkel váltotta föl, — ami neki tulajdonképp megtekartitást jelent, — de nem szól sehól arról, hogy mit tett a lámpáknak gyakran botrányosan rossz, halvány égése miatt. Az utcai lámpákra gyakori ez a panasz, s az igazgatósági jelentésben soha sincs erre visszhang. Ugy látszik, amint a vízvezeték ügyében történt, a polgármesternek a gáz dolgában szintén föl kell hívni a közönséget, s a beérkező panaszok ügyét hatósági uton orvosoltatni.

A gázgyár közgyűlése egyébként a következőképp folyt le:

Vajda István dr. a közgyűlést délután négy órakor nyitotta meg. Bejelentette, hogy az elnök, Teltcher Lipót dr. akadályoztatása folytán a közgyűlést ő mint alelnök vezeti. A jegyzőkönyv vezetésével Balla Alajos igazgatót, hiteltelisével Lusztig Armin és Kádas Kálmánt bizta meg.

Ezután az elnök fölolvasta az igazgatóság évi jelentését, a mely kiemeli, hogy az üzlet kiterjedésére az elmúlt év igen kedvező volt. Az Auer-égők világító ereje és takarékos légszeszfogyasztása új és új híveket toboroz a légszesznek, a melyet mind nagyobb mérvben használnak főzési, fűtési és ipari célokra is.

A magánfogyasztás az elmúlt évben 531,247 köbméter volt (az előző évben 505,175 köbméter). Fűtési célokra használtak 59,582 köbmétert (az előző évben 49,431 köbmétert); ipari célokra 24,525 köbmétert (az előző évben 20,419 köbmétert). A jelentés szerint igen len-

ditett az üzletben, hogy a légszesz világitást be-rendeztetését immár részletfizetésre is eszközlik, s egyeseknek a lámpákat és világító-testeket bérbe adják. Mindazonáltal jelentékeny kiadások csorbitották az évi jövedelmet; így több gépet át kellett alakítani, 1854 szük átmérőjű légszeszcsovet ki kellett cserélni s 433 méternyi új gázcsövet lefektetni.

Majd fölemlíti a jelentés, hogy Aradváros kívánságára 803 utcai lámpának pillangó-égőit a társulat saját költségén Auer-égőkkel cserélte ki, s magára vállalta az összes Auer-égők állandó kicserélésének kötelezettségét. Ezenkívül a közvilágitás hathatósabb szolgálata érdekében a lámpagyújtók számát hárommal szaporították. A társulat — mondja a jelentés — figyelemmel van arra, hogy a légszeszgyárat Aradváros polgárai létesítették, hogy azzal szülővárosuknak használjanak. E társulat ezt a tradíciót megakarja őrizni, s ez vezei.

A tiszta jövedelem a múlt év után 55,277 kor. 98 fillért tett ki. Az igazgatóság azt javasolta, hogy ebből, az 50,000 koronán felül levő összeg 5 százalékát 268 koronát a tartalékalap dotációjára fordítsanak, 5200 korona az igazgatóság jutalékára, 50,000 korona pedig osztalékokra fordíttassék. Egy-egy részvényre 50 korona jut, ami 5 százalék kamatoztatásnak felel meg.

A közgyűlés a jelentést tudomásul vette, s az igazgatóság javaslatát elfogadta.

A felügyelő-bizottság tagjaivá, egy évi időre újra a régi tagoka: Lusztig Armin, Kádas Kálmán és Révész Nándort választották meg, s zel a közgyűlés véget ért.

Vajda István dr. elnöklésével jelenvoltak: Peritz Agost dr. (Bécs), Keller O. W. (Budapest), Tenner József, Lusztig Armin, Kádas Kálmán, Révész Nándor és Balla Alajos.

A szabadság ünnepe.

(Március idusa.)

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Arad, március 16.

(Az Asztalos társaság ünnepe.) Az aradi Asztalos Sándor társaság mint szobor-bizottság ma este tartotta március idusának emlék-ünnepélyét. A hazafias ünnepség a tagok és azok családja számára szórakoztató estélylyel volt egybekötve. Ugyanazért három részben folyt le körülbelül 120 tag, ezek közül 32 hölgyvendég jelenlétében.

A hazafias részt Mohos Agoston „Egy fehér nap” című alkalmi költeménye nyitotta meg szerzőnek saját előadásában. A megszokott költemények felfogásától eltérő, lelkesítő poema izzó hazafias soraival nagy hatást keltett. Az estnek ezen hangulatát dr. Tabakovits Györgynek a nagy napot méltató emlékbeszéd a lelkesedésig fokozta, Szikszai Antal kurucdalai a hazafias érzést frenetikus megnyilatkozásra készítették.

A második rész a társaság rendes heti étekezletének medrében folyt le és számos új tag (most már 280 van) jelentkezése mellett körülbelül 40 koronával gyarapította a szobor alapot.

A harmadik rész a közönség mulattatására és szórakoztatására volt szentelve. Krissán Mariska kisasszony egy serdülő, kedbes hölgy az Ise kisasszony monologgal neveltette meg hallgatóit szünni nem akaró taps mellett. Melántán sorakozott ezen előadás mellé Zalay Sándor cimbalom szólója. Művésze érvényesült akkor is, amikor Dávid Antal énekét kísérte. Ez utóbbinak ritka lágy tenor hangon előadott dalaival nem akart betelni a közönség. Ligeti Vilmos helyett beugrott Kertész Miklós, kinek vig előadásait nem szünt meg újráztatni a közönség.

Az ünnepélyt Söfalvi György elnök zárta be. Rámutat arra, hogy 1848. március 15-ének vívmányai még ma sincsenek minden vonalon

megtestesítve, de él berne a remény, látva országsszerte a március 15-éért való lelkesedést, hogy a mai ifjuság nem fog annyi időn át várni azon nagy eszmék megvalósításával. Lelkesítő szavaira Kossuth Lajos szellemének áldozott a társaság és vendégjei, a mikor is 20 koronát adakoztak az aradi Kossuth-szobor javára azzal, hogy mindaddig, míg e szobor nem áll, minden márc. 15-én tartandó a maihoz hasonló ünnepnek persely gyűjtését ezen szent célra adja a társaság. A hazafias és kedélyes ünnep a késő éjjeli órákban ért véget.

(A vidék ünnepei.) *Butlyinban* március 15-ének előestélyén fáklyásmenet járta be a kivilágított utcákat. A piactéren *Kursky* Iván községi jegyző mondott alkalmi beszédet, *Oláh* György pedig a „Talpra magyar“ t szavalt. A dalárda *Németi* János állami iskolai tanító vezetésével előnekelte a Himnuszt és a Szózatot. Az ünnepség után 300 terítékű banket volt, a melyen *Fekete* József és *Dénes* Jakab dr. tartottak hazafias felkészítőket.

Györök közönsége is méltóan ünnepelte meg a szabadság születésnapját. Dél előtt mindhárom felekezeti templomban ünnepélyes háladó istentisztelet volt; az iskolában az ifjuság a *Himnusz* éneklésével kezdte meg az ünnepélyt. *Lázár* Pál méltatta a nap jelentőségét, *Hunyady* Erzsike, *Benedek* Mihály és *Nagy* István szavaltak, végül a „Szózat“ éneklésével befejeződött a délelőtti ünnepség. Este a polgárság fáklyás menetet rendezett, melyen a csángó-dalárda énekelte hazafias dalokat *Lázár* Pál vezetése mellett.

A fáklyás takarodó rendezése körül *Zabb* Rezső községi segédjegyző fáradozott. Nyolc órakor a közönség banketire gyűlt össze, hol *Hunyady* László ev. ref. lelkész üdvözölte a társasvacsorán résztvevő öreg honvédeket, majd *Tokay* József ev. ref. tanító szavalt a „Nemzeti-dalt!“ Ezután a csángó-dalárda énekelte hazafias dalokat. Szavaltak még *Kiss* Géza és *Dobra* György. *Tóth* János negyvennyolcas nonvéd a segesvári és piskli csatákról beszélt, könnyezve emlékezővén a nagy időkre.

Fogházra ítelt bérlő.

(Lefoglalt és eladott ingók.)

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Arad, március 16.

Az aradi törvényszék előtt ma sikkasztással vádolva állott *Megyaszy* József aradi lakos, aki néhány évvel ezelőtt bérlője volt özv. *Ortutay* Gyuláné földbirtokosnőnek.

Megyaszy a szerződés értelmében köteles volt a bérszöveget az esedékesség lejártá után nyomban lefizetni, ezt azonban nem tette, hanem egy pár részlettel adós maradt. A bérlő azonban *Ortutay* többszörli felszólítása dacára sem fizetett, mire *Ortutay* 1902. évben végrehajtást kért *Megyaszy* tulajdonát képező gazdasági felszerelések és egyéb ingói ellen.

A végrehajtást a bíróság el is rendelte s zálogjogot kebelezett be *Megyaszy* ingóira. A zálogul lekötött ingók a 4488 koronát kitevő tartozást fedezték is, s mikor *Megyaszy* ezek után sem fizetett, megtartották az árverést.

Az árverés alkalmával azonban kiderült, hogy *Megyaszy* a lefoglalt ingók nagy részét előbb már eladta, s a vételárból más adósságokat fizetett ki. Az árverésből mindössze 1904 korona folyt be az *Ortutay* követelésének fedezésére.

Megyaszy ellen megindult sikkasztás miatt a bünvádi eljárás s ennek során arra hivatkozott, hogy a lefoglalt ingók árából szintén adósságokat fizetett ki. *Megyaszy* azonban tudhatta, hogy a bértartozása minden más adósságot megelőz s így sikkasztása nyilvánvalóvá lett.

Ma volt ez ügyben a tárgyalás. Az elnök *Köll* r János bíró volt. *Ortutay* nem kérte ugyan volt bérlőjének a megbüntetését, mint-hogy azonban a büncselekmény hivatalból üldözendő, a bíróság *Megyaszy* Józsefet sikkasztás miatt egy hónapi fogházra ítélte.

EGYESÜLETI ÉLET.

(*) Az aradi ipartestületi betegsegélyző pénztár az alapszabályok 27. § a értelmében 1904. évi március hó 27-én délelőtt tíz órakor a testületi ház emeleti nagytermében XII. évi rendes közgyűlést tartja, melyre a munkaadók és alkalmazottak részéről megválasztott kiküldöttek ezennel meghívotnak.

Tárgysorozat: 1. Az igazgatóság évi jelentése s a felügyelő bizottság jelentése kapcsán a számadások előterjesztése és a felmentvény megadása iránti határozat hozatala. 2) Az igazgatóság kebelében az alkalmazottak közül két helynek, a felügyelő bizottság mindahárom tagjának választás utján leendő betöltése. (Az igazgatók közül megbízatása lejár *Mészáros* János és *Orth* Lajos tagoknak, a felügyelő bizottságnál pedig *Hoffmann* Viktor, *Benkó* József és *Ackermann* Ferencnek, 3. Indítványok. Miután az alapszabályok 27-ik § a a) pontjának 2 ik bekezdése értelmében a közgyűlésen csak kiküldöttek jelenhetnek meg, a meghívó minden tag által a gyűlésre való belépéskor előmutatandó. Aradon, 1904. évi március hó 6-án. Az aradi ipartestületi betegsegélyző pénztár igazgatóságának üléséből. *Berán* Antal elnök. *Kiss* Ferenc, titkár.

Letartóztatott nagykereskedők.

(Lippa szenzációja.)

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Arad, március 16.

Vasárnap óta *Lippának* egész kereskedő-világa állandó izgatottságban van egy ottani nagy cégnek ügye miatt, a mely a hét elején szenzációs fordulathoz jutott, azóta pedig arról a legkülönbözőbb hírek terjednek.

A *Róth* József utódai cég foglalkoztatja a lippai hatóságokat s most már a temesvári kir. törvényszéket is. Tudvalevő, hogy az elmúlt héten a cégnek hatalmas, mintegy félmillió korona értékű szeszraktára éjnek idején leégett. Már a tűz első hírének kifejezésre jutott az ilyenkor nyomon járó gyanu. Ezt több körülmény némileg erősítette is. És néhány hónapja történt, hogy a biztosító-társaság, a melynél az addig tűz ellen biztosítva volt, nem akarta a szerződést, a biztosítást megújítani. Csak nagy nehezen s állítólag egy országgyűlési képviselő közbenjárására sikerült négy más biztosító intézetet rávenni, hogy azok együttesen, a raktárt 75 százalék értékben biztosítsák, s két hónappal előbb történt a tűz.

A hét elején a raktár egyik tulajdonosát letartóztatták s tegnap már átkisérték *Temesvárra*, a kir. ügyészség fogházába. A cég másik tagját, a ki súlyos beteg, lakásán két csendőr tartja őrizet alatt. Az eseményről a következő tudósítást vesszük:

Március 4 én éjjel égett le lippai a *Róth* József utódai cég nagy törköly, szilvórium- és szeszraktára. A kárt körülbelül 500,000 koronára becsülték. A leégett épület és az áruk biztosítva voltak a *Duna*, *Adria*, a *Phönix* és a *Magyar-francia* biztosító intézeteknél.

A tűz lokalizálása után megtartotta a helyi hatóság a vizsgálatot, a biztosító intézetek károcselői megkezdték munkájukat, s megindította a vizsgálatot s temesvári kir. pénzügyigazgatóság, mint a kincstár képviselője.

Ez utóbbi annak révén volt érdekelve, mert a *Róth* József utódai cég az államtól 70,000 korona biztosíték ellenében állandó szesz-

adóhitell élvezett. A biztosíték a cég ingatlanaira volt bekebelezve. Miután pedig az ingatlanok ily értéket nem képviseltek, a cég tartozott biztosított ingó vagyonának kötvényét a lippai adóhivatalba letétbe helyezni. Ez meg is történt; a *Első magyar általános biztosító társaság* kötvénye letétbe helyeztetett. E kötvény záradékában föl volt tüntetve, hogy tűzkár esetén a biztosított összegből első sorban a kincstár követelése elégitendő ki.

Körülbelül két- vagy három hó előtt az említett biztosító intézet nem akarta a biztosítást megújítani, a mire a cég azt a *Duna*, *Adria*, *Phönix* és *Magyar-francia* biztosító intézeteknél nyitotta meg. A cég azonban az új kötvényre se a kincstár követelését illető záradékot nem vezette rá, se pedig azt az adóhivatalnál nem deponálta. Mikor pedig, a tűzkár után, több hitelező megrohanta, a cég a biztosítási kötvényeket hitelezőjének zálogba adta, illetve a biztosított összeget követelésük erejéig engedményezte.

Solymossy pénzügyi tanácsos, ki e célból *Lippára* utazott, mikor erről tudomást szerzett, följelentést tett a cég tagjai: *Jellinek* Ignác és *Róth* Miksa ellen a temesvári kir. ügyészségnél azon az alapon, hogy gyanuok forog fenn arra, miszerint a cég a kincstárt szándékosan akarta megkárosítani, továbbá, mert gyanu van arra, hogy a cég tagjai maguk gyűjtötték föl a telepet. Erre val, hogy a tűz idején a cégnek igen nagy passzívai voltak, és hogy a biztosítási kötvényeket elzálogosították.

A följelentés alapján *Kotócz* Pál temesvári kir. törvényszéki vizsgálóbíró *Lippára* utazott s az előnyomozás alapján a cég egyik tagját, *Jellinek* Ignácot vizsgálati fogságba helyezte, a másik tagot, *Róth* Józsefet, a ki súlyos beteg, rendőri őrizet alá vétette.

A letartóztatott kereskedő *Kell* Lipót dr. aradi ügyvédet nevezte védőjének, aki azonnal lépéseket tett *Jellinek* szabadlábra helyezése érdekében, de eredménytelenül. A vizsgálóbíró fenntartotta a letartóztatást, azon okból, mert a vizsgálat során nem lett a gyűjtötetés gyanuja teljesen elhárítva.

A biztosító társulatok ez irányban nem tettek följelentést. A kárbecslést folytatják, s hogy kifizetik-e a kárt, attól függ, vajjon a község a tűzvizsgálat alapján kiállítja-e az ártatlansági bizonyítványt. A tulajdonosok ellen, amint hirtetik, az a legsúlyosabb gyanuok, hogy állítólag a raktárban levő és leégett hordók egy részében nem lett volna szesz, hanem víz.

A helyszíni vizsgálat eredménye semmi esetre se lehetett a raktár tulajdonosaira kedvező, mert *Kotócz* vizsgálóbíró rendeletére *Jellinek* Ignácot tegnap egy járásbírósi fogházba kíséretében *Temesvárra*, a kir. ügyészség fogházába szállították. A vizsgálóbíró *Róthot* a hatósági orvosi bizonyítvány alapján nem tartóztatta le, hanem két csendőr még mindig őrzi.

A letartóztatás *Lippán* óriási izgatottságot keltett, annyival inkább, mert a cég tagjait mindenki gazdag, jómodu embereknek tartotta.

A mint most kiderül, a cég vagyoni mérlege nem áll valami nagyon kedvezően. A passzívat 500,000 koronára teszik. Érdekelve vannak aradi penzintézetek és magáncégek, egy temesvári szeszgyár, több lippai, hidegkuti és hunyadmegyei cég. Állítólag érdekelve volna sok hunyadmegyei szilvóriumtermelő. Az elmúlt évben ugyanis nagy szilvatermés volt Hunyadmegyében. A *Róth* József utódai cég a termelők egy részétől a szilvóriumot átvette, de nem adott pénzt, hanem hat hónapra szóló váltót.

A cégnek Horvátországban és Boszniában

is voltak üzleti összeköttetései, s állítólag ezek révén egy *bileki* pénzintézet is érdekelt benne van.

Egyébként a cég a legutóbbi napokban lejárt esedékességének *pontosan eleget tett*, s ezért nem forgott fenn ok arra, hogy a hitelezők részéről különös intézkedés történjék. Azon esetre azonban, ha a biztosító társulatok megtagadnák a kárösszeg kifizetését, alig lesz a csőd elkerülhető. A hitelező pénzintézetek és magáncégek megbízottal csaknem mind künn jártak, hogy magukat kellően informálhassák.

Érdekes, hogy a tűz után a cégnek lippai hitelezői közül többen a romok helyén a *saját cégtáblájukat* tüzték ki; ezeket a táblákat azonban bíról intézkedésre eltávolították.

IRODALOM ÉS MŰVÉSZET.

A színház műsora:

Csütörtök: Loute, bohózat. Sarkadi Aladár főléptével. (Páros bérlet.)

Péntek: Drótostót, operetta. Sarkadi Aladár főléptével. (Páros bérlet.)

Szombat: Niobe, operetta. (Páros bérlet.)

* Az Ember tragédiája. Kár a mai előadásért, hogy nem tudott olyan magas színvonalra emelkedni, mint amilyen érdeklődést a közönség mutatott iránta. Tekintélyes közönség előtt játszta el *Gazdy Aranka* Évát jól, *Könyves Jenő* Ádámot közepesen, *Zilahy Gyula* pedig *Lucifert* rosszul. *Gazdy Aranka* játéka rutinizott, finom kidolgozású, bár kissé szertelen volt, emellett azonban élvezetes; ellenben *Könyves* már csak helyenkint tudott kifogástalan lenni, néhol szavalt, másutt erőtlén volt, legtöbbször pedig hamis hangokon beszélt. Voltak sikerült jelenetei is, amelyekért *Gazdy Arankával* együtt megérdemelt tapsokat kapott. Alakításában annyira következetlenül váltakozott a jó és a rossz, hogy nehéz volna megmagyarázni és megkülönböztetni a helyzeteket, amelyek indokolhatnák a játéka variációit. *Lucifert* újból *Zilahy Gyula* játszotta, jóllehet, ezt a szerepet a közönség és a sajtó ítélete folytán egyszer már letette, *Mariháznak* adván azt át. Hogy miért kellett ma ismét *Zilahynak* eljátszani *Lucifert*et, mikor *Mariházy* — nem a *Zilahy* művészetének rovására megy ez a megjegyzés, mert hát *Lucifer* abszolút nem naturburs-szerep, — valószínűleg jobb volt, mint ő, — azt nem tudom kitalálni. Vagy a művészi ambíció tulengése ez, vagy a közönség ítéletének lenézése. Ha az első esettel állunk szemben, akkor *Zilahy* mint *Lucifer* nem érte el a célját, mert ma sem volt jobb, mint az első alkalommal, ha pedig a második esetről lehet szó, akkor nemcsak művészi szempontból lehet ezt az eljárást kifogásolni. No ezt komolyan nem akarjuk föltételezni *Zilahy Gyuláról*, de ha kicsinyes szempontok miatt történt meg ez a szereposztás, akkor csak a színház kára lehet, ha az igazgatóság ilyen eljárásokkal a hasonlatokból ismert németet utánozza, aki sajátmaga alatt fűrészelt el a fát. (a.)

* Alföldi szinikerület. Fővárosi tudósítónk írja: Az *Alföldi szinikerület* megalkotása tárgyában gróf *Festetich Andor*, a vidéki szinészet orsz. felügyelője a napokban értekezletre hívta meg *Szentes*, *Békés Csaba*, *Kalocsa*, *Hallas*, *Kis Kun-Félegyháza*, *Cegléd* és *Csongrád* városok hatóságainak megbízottait, akik egyhangulag kimondták az értekezleten, hogy az *Alföldi szinikerületet* virágvasárnapról kezdődő *három esztendőre* megalkotják. A szinikerület elnökévé dr. *Lukács György* főispánt választották meg s úgy ő, mint gróf *Festetich Andor* remélik, hogy az állam évente 3—4000 korona segélyt fog nyújtani annak a szinigazgatónak, a kivel a szövetség szerződést köt. Az értekezlet megállapította a játékrendet is, mely szerint a színészek áprilisban *Cegléden*, májusban *Fé-*

legyházán és azután *Kalocsán*, június hóban *Abonyban*, júliusban szünet, augusztusban *Csongrádon*, szeptember és októberben *Szentesen*, november 1-étől december 31-éig ismét *Kalocsán* és dec. 21-től január 31-ig ismét *Félegyházán*, február és március hónapokban *Békés-Csabán* játszanak.

* *Leányrablás*. A nagyváradai Szigligeti színházban nemsokára előadásra kerül *Nikolics Döme* aradi ügyvéd és író népszínműve a *Leányrablás*, a melynek az énekszámokat a boldog emlékü *Dankó Pista* szerezte. Az író a darabot most ajánlotta fel *Somogyi Károly* igazgatónak azzal a hozzáadással, hogy tiszteletdíját a *Dankó emlékszobor* javára adományozza.

* *A zeneke estélye*. Az *aradi zeneke* növendékei a polgári fiu-iskola nagytermében március hó 19-én zeneestélyt tartanak. Az est műsora ez:

1. *Jámbor J.* 35. mű. Gyermekkor emléke. Zongorán 4 kézzel előadják: *Versár Hermina* és *Leitner Paula*.

2. *Magyar dalok*. Cimbalmon előadja: *Bartha Irma*.

3. *Mendelssohn B.* Vadászdal. Zongorán előadja: *Kondor Anna*.

4. *Briccialdi 57.* mű. Abránd. Fuvolán előadja: *Kosárszky József*; zongorán kíséri: *Szentiványi Stefánia*.

5. *Bihary J. a)* „Requiem” fia halálára. *b)* Hadik öbester nótája. Zongorán 4 kézzel előadják: *Fleischer Adél* és *Bakonyi Ella*.

6. *Moszkovszky*. „Krakoviák.” Zongorán előadja: *Luffer Mariska*.

7. *Hubay J.* Poémes Hengrois. Hegedűn előadja: *Szentiványi Stefánia*. Zongorán kíséri: *Lucca Honora*.

8. *Liszt F.* Rapsódia. Zongorán előadja: *Sugár Sarolta*.

9. a) *Major I.* Gyula. A kis hamis. *b)* *Tarnay A. O.* miért oly késő! Énekli: *Schwellengraber Gizi*, zongorán kíséri: *Kaletsky Vilma* tanárnő!

10. a) *Boccherini L.* Menuet. *b)* *Brahms*. Magyar tánc. Zongorán 6 kézzel előadják: *Eckstein Etel*, *Schannon Margit*, *Zimmermann Olga* és *Weisz Juliska*.

11. a) *Kun László*. Szerenád. *b)* *Magyar népdalok*. Vonósnyegyes 1. hegedű: *Schinagi K.* 2. hegedű: *Stangliczky F.* Viola: *Ungár G.* Cello: *Rezik K.*

12. a) *Havancsák A.* Mesti dal. *b)* *Kuruc nóták*. Énekli a vegyeskar.

Helyárak: számozott ülőhely 1 korona, állóhely 60 fillér. Kezdeté hét órakor, vége 9 órakor, utána t.l.c.

A Maros halottja.

(Öngyilkosság a nyári színház mellett.)

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Arad, március 16.

Újból egygyel szaporodott azoknak a száma, akik maguk dobták el az életüket. A *Maros* hullámai között ismét egy leány vesztette el az életét, amelyet — kitudja miért, — megutált. Egyetlen sor irás, semmi nem maradt utána. Nem tudják ki volt, mi volt tetteinek oka. Holttestét elragadta a víz, amelynek habjai talán csak napok múltán vetik ki a szárazra a szerencsétlen leányt. Egy tragédiával több...

Ma délután negyed öt óra tájban a nyári színház háta mögött több járó kelőnek feltűnt egy 25—26 év körüli, rendszeren öltözött leány, aki magából kikelt arccal járt fel és alá a *Maros* partján. Prémes galléru, régi divatu kabát, kék bluz, és sötét szoknya volt rajta; barna haju, csinos leány volt. A vállára egy rózsaszínű félselyem nyakbavaló kendő volt vetve, és a kezében fekete kötött keztyűt szorongatott.

Mikor a közvetlen közelben senki sem járt, a leány villámgyorsan levette a felsőkabátját és a kendővel együtt ledobta a földre. Azzal nekiszaladt a folyónak és a *nyolc méter magas* meredek partról a vízbe ugrott és azonnal el is merült.

A közelben mintegy kétszáz főre menő diákcsapat játszott, akik közül egy páran észrevették a leány halálugrását. Rögtön félbehagyták a játékot és társaikat figyelmeztetve a partra szaladtak. Egyikük telefonon értesítette a rendőrséget, ahonnan *Szeczepkowszky* Teofil rendőrtiszt és *Brück Gyula* dr. körületi orvos siettek a helyszínére.

Ezalatt a magas és erős sodru víz a hid felé sodorta a leányt, aki felbukott egy-két pillanatra és a kezeivel a levegőbe kapkodott. A parton álló gyerekek és egy-két román munkás végignézték a szerencsétlen nő vergődését, de eszközök hiányában segíteni nem tudtak. Mire a rendőrség kiküldötte a nyári színházhoz értek, akkorra már a hid mellett vetette fel a víz a leányt, aki ezután végleg eltűnt a habokban.

A parton levő ruhákat bevitték a rendőrségre és megindították a nyomozást a leány kilétének kiderítése iránt. Együttal értesítették a marosmenti hatóságokat, hogy amennyiben a víz partra vetné a holttestet, tudósítsák erről az aradi rendőrséget.

A Neuman-ház tűzveszélyben.

(Tíz egy pinceraktárban.)

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Arad, március 16.

Ma éjszaka könnyen végzetessé válható tűzveszély fenyegette az *Andrássy-tér* és a *Tabajdy-utca* sarkán levő *Neuman-házat*. A palota egyik raktári célokra szolgáló pincehelyiségében, gyúlékony anyagok között *egész éjjel égett a tűz*. Szerencsére az égő anyag csak reggel kapott lángra, amikor könnyebb volt a tűz terjedését megakadályozni s így nagyobb baj nem történt. A rendőrség a tűz keletkezésénél azt konstataálta, hogy az valószínűleg a raktár tulajdonosának gondatlanságából keletkezett s a tűzvizsgálat adatait áttette az eljárás megindítása végett a törvényszékhez.

Ma reggel fél hat óra tájban a *Tabajdy-utcában* és az *Andrássy-téren* járókelők azt vették észre, hogy a *Belgráder K. és Társa* cég fűszerüzletének lehuzott vasredőnye alól sűrű füst tödul ki. Nyomban jelentést tettek erről a rendőrségnek, ahonnan viszont a tűzoltóságot értesítették. Pár perc múlva meg is jelent a színhelyen a tűzoltóság, *Sztankovics Milos* parancsnok vezetésével. A rendőrség részéről *Rámer István* tb. alkapitány ment ki a tüzhöz.

Csakhamar kiderült, hogy a tűz az üzlet alatt levő pincehelyiségben ütött ki, amely összeköttetésben van magával az üzlettel is. A pince pedig gyúlékony anyaggal, szeszes és petróleumos hordókkal volt tele s így minden pillanatban az a veszély fenyegetett, hogy ezek a hordók felrobbannak. A tűzoltóság erős munkája azonban megakadályozta ezt az eshetőséget és a tüzet csakhamar sikerült eloltani.

A nyomban megejtett rendőri vizsgálat kiderítette, hogy a tűz a szeméttartó hordóból ütött ki. Az egyik firneiszos hordóból ugyanis néhány kilogramnyi mennyiség kifolyt. Ezt a többi szeméttel összeszopták és a szemétes hordókba dobták. A firneisz azonban olyan tulajdonsággal bír, hogy más szerves anyagokkal elegyedve gyorsan oxidálódik s így hőt fejleszt. Így történt, hogy a hordóban levő szemét még tegnap este meggyuladt és egész éjjelen keresztül fojtott tüzzel égett, míg végre reggel lángot vetett.

A rendőrség ebben a tényállásban gondatlanságot látván az üzlet tulajdonosai részéről fenforogni, áttette az ügyet a további eljárás megindítása végett a törvényszékhez.

Öngyilkosság a várban.

(Ortállás körben.)

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Arad, március 16.

Az aradi vár bakái között újra akadt egy, aki nem tudta az angyalbőrt, és a katonaelet nehézségét megszokni. Mikor kedden éjjel után őrszemnek állították az egyik puskaporos torony mellé, a nagy sötétségben megérelledött benne a terv, hogy eldobja ezt a keserves életet: melibelőtte magát. Az öngyilkosság részletei ezek:

Kedden éjjel előtt a várban a város felé eső részén, a harmadik számú puskaporos toronyhoz őrszemnek állították Virág István bakát. Virág, aki múlt év októberében önként vonult be a katonasághoz, mintegy két óra hosszúra állott a poszton. Éjjel után néhány perccel az őrszobában levő katonák arra ébredtek, hogy a puskaporos torony mellett fegyverdurranás zavarta meg az éjszaka csendjét.

Miután az őrszemnek a katonai szabályzat értelmében csak különös esetekben, például megtámadtatás esetén szabad a fegyvert használnia, az őrségről három emberből (egy őrszemvezető és két közlegényből) álló őrszám indult meg a lövés irányába. Mikor a puskaporos toronyhoz közel érték, látták, hogy Virág nincs a helyén. Roszat sejtve közeledtek és a sánc tetején találták meg az életunt fiút. Melléből patalszott a vér és már alig hörgött. Fegyvere, a melyből egy lövés hiányzott, mellette feküdt. Az őrszám azonnal hordágyra fektette a kínosan vergődő sebesültet, és bevitték a katonai kórházba.

Az orvosi vizsgálat megállapította, hogy a golyó közvetlenül a szív mellett, alulról fölfelé hatolt bele a testbe, föltétlenül halálos sebesülést okozva. Ebből azt következtetik, hogy Virág a puskaport a földnek támasztva, rádőlt a fegyver csövére és a lábával rántotta meg a ravaszt. Egyebet nem tudtak sem az öngyilkosság okáról, sem a körülményekről megállapítani, mivel Virág egy pillanatra sem tért magához, hogy ki lehetett volna kérdezni. A késő esti órákban még élt, de orvosai kijelentették, hogy éjjelénél tovább nem húzhatja. Most már Virág István valószínűleg túl van minden földi bajon. Valahol meg talán egy öreg asszony, meg egy leány imádkozik, hogy Virág Pista megkapja a schützbojtot.

HIREK.

— **A honvédelmi miniszter Bécsben.** Budapestről táviratozzák: Nyíró Sándor honvédelmi miniszter hivatalos ügyben holnap reggel Bécsbe utazik és egy-két napig ott marad. E miatt a hadügyi bizottság holnapra kitűzött ülését később tartja meg.

— **Tisza a kiegyezésről.** Budapestről táviratozzák: A képviselőház közgazdasági bizottsága ma este ülést tartott, a melyen elintézték a Németországgal és Olaszországgal kötendő kereskedelmi szerződés megkötésére felhatalmazó törvényjavaslatot. Az ülésnek jelentős része, a mikor Tisza István gróf, miniszterelnökhöz kérdést intéztek az iránt, hogy a 14. §. alapján megkötés-e a kiegyezést Ausztriával? Tisza azt felelte, hogy se igennel, se nemmel nem felelhet e kérdésre, mert az ország érdekével ellenkezőnek tartja, hogy a jelen pillanatban e kérdés fölött bármily álláspontot is eloglaljanak.

— **Törvényhatósági banket.** A város törvényhatósági tagjai hétfőn, a hó 21-én, a Fehér Kereszt szálló emeleti nagytermében tárgyalásokat rendeznek Urban Iván főispán tisz-

teletére, viszonzásul annak, hogy a főispán tiszteletében hivatalos ebédjein vendégeikül látta a törvényhatósági bizottság tagjait. A banket, a mint hírlik, népes lesz.

— **Az 1904. évi budget.** Lukács László pénzügyminiszter, a mint fővárosi tudósítónk táviratozza, most dolgozik az 1904. évi költségvetésen. A mint elkészül, nyomban a Ház elé terjeszti azt, a szokásos exposé kíséretében. Az indemnitási javaslat tárgyalása után Lukács pénzügyminiszter megkezdi a tárgyalásokat a be-
ruházási kölcsön tárgyában.

— **Tisza ünneplése a demokrata körben.** A budapesti belvárosi szabadelvű demokrata kör ma este — mint egy telefonértesítés jelenti — Tisza István miniszterelnök tiszteletére bankettet rendezett. A lakomán a miniszterelnökön kívül jelen voltak a kormány összes Budapesten időző tagjai, azonkívül számos notabilitás. Weberle Sándor, a kör tiszteletbeli elnöke mondott elsőben a vacsora során felkösztönt Tisza Istvánra. Udvözölte őt mint a szabadelvűek vezérét a demokraták között, majd minisztertársait köszöntötte, kívánva egyben a miniszterelnöknek célja elérésére nagy sikert. Tisza István nagy tetszés közben válaszolt. A kibontakozás sikerét a magyar nemzetben rejlő erőben találja. Beszéltek még Szivák Imre, Hegedűs Sándor é. többen. A társaság kitűnő hangulatban éjjel utánig jóval volt együtt.

— **Kossuth emlékezete.** Kossuth Lajos halálának évfordulóján, március 20-án este nyolc órakor a Jópásztorban tartja a Kossuth asztaltársaság tisztújító közgyűlését. A hivatalos részt megelőzi a Kossuth Lajos szent emlékének szánt s bemutatott hódolat. Mohos Agoston elszavalja szját, ez alkalomra irt odáját, és Bedő Arpád dr. ünnepi beszédet mond.

— **A megyei és községi orvosok fizetésrendezése.** Budapesti tudósítónk táviratozza: Az országos orvosszövetség tagjai ma délelőtt Kétly Károly egyetemi tanár vezetése alatt küldöttségileg tisztelegtek Tisza István gróf belügyminiszternél. Kétly az orvosok nevében kérte Tiszát, hogy a megyei tisztviselők fizetésrendezésénél a megyei főorvost a megyei főjegyzővel vagy főügyessel, a járásorvosokat a fősolgabírákkal egyenlő rangsorozatba osszák be, és a fizetésüket is eszerint rendezzék. Egyben kérték, hogy a községi és körorvosok minimális fizetését természetbeni lakásban és 1600 koronában állapítsa meg a miniszter, ugy azonban, hogy ez a fizetés a helyi viszonyokhoz mérten 3000 koronáig emelkedhessék. Tisza István gróf kijelentette, hogy a fizetésre vonatkozó kérelmet sürgős tanulmány tárgyává téteti, a rangsorozatra vonatkozó kérelmet azonban nem teljesítheti, annál is inkább nem, mert a törvényjavaslatban nem rangosztályokról, hanem fizetési fokozatokról van szó, és nem is lehet a javaslatba a rangosztályok kérdését belevenni.

— **Ujabb zavargások Budapesten.** Budapesti tudósítónk táviratozza, hogy ma az esti órákban megisméllődött a tegnapi zavargás. A sztrájkoló szabó és lakatosmunkások a József körúton levő munkásoközvetítő intézet mellett összegyűlve ismét elkezdtek a tüntetést. Több kirakatüveget összetuztak, de mielőtt nagyobb zavargásra vetemedtek volna, a gyorsan közbelépett rendőrség szétkergette őket.

— **A cambridgeli herceg haldoklik.** Londonból jelentik, hogy a cambridgeli herceg súlyosan megbetegedett. Allapota komoly aggota-

lomra ad okot. Tegnap, nyugtalanul eltöltött éjszaka után gyomorvérzése volt. Orvosai a legrosszabbtól tartanak.

— **Perczel Miklós halála.** Fővárosi tudósítónk írja: Perczel Miklós elhalálozásáról a család nevében bonyhádi Perczel Berta adott ki gyászjelentést, aki ezuttal utolsó testvérének elhunytát jelenti. A temetés ma délután 4 órakor fog végbemenni Baján. Perczel Miklós földi maradványai az ottani szent Rókus-sírkertben levő családi sírboltban fognak örök nyugalomra tétetni, az engesztelő szentmise áldozatot holnap délelőtt 9 órakor fogják bemutatni a Rókus kápolnában.

— **Öngyilkos főhadnagy.** Szászvárosról táviratozzák, hogy Tóth Kálmán 81. gyalogezredbeli főhadnagy ma föbelötte magát. Holttestét a katonai őrszám találta meg a katonai lövőde mögött. Öngyilkosságának gyógyíthatatlan betegség az oka. Három hónapig feküdt a nagyszabonyi helyorségi kórházban, ahonnét néhány nap előtt jött haza. Egyetlen levelet hagyott hátra atyjának, aki nyugalmazott honvédezedes.

— **A budapesti szabók sztrájkja.** A fővárosi sztrájkoló szabók között, mint lapunknak írják, nagy az öröm, mert megtudták, hogy a nagy szabócégek tulajdonosai között viszálkodás tört ki. A nagyszabók közül ugyanis körülbelül hatvanan, a megegyezés ellenére, aláírták a segédek és a kisiparosok föltételeit, a többi ellenben hallani sem akar a föltételek teljesítéséről. Ezek most nyilatkozatot tesznek közzé és lázasan igyekeznek megcáfolni minden olyan hírt, amely arra vonatkozik, hogy a mesterek között nincs meg a legteljesebb összhang és egyetértés. A sztrájtanyáról, amely mindig a Zöldvadászban van, folytonosan küldözgetik a városba az ellenőrző bizottságokat, akik azonban, sajnos, nem állnak feladatuk magasztán, hanem többnyire erőszakoskodnak s több esetben megtörtént, hogy a műhelyekbe is behatoltak és nagy botrányt csapva, magukkal vitték a szerszámokat. A rendőrség kérielhetlenül üldözi ezeket a bizottságokat. A község nagyon rokonszenvez a sztrájkolókkal, elhalmozza őket élelmiszerekkel, sőt pénzzel is. A tegnapi nap egész folyamán kocsival hoztak a Zöldvadászhoz élelmiszereket, és sört. A szabócégek egészen biztosra veszik, hogy a sztrájk két hétnél tovább nem tarthat, mert a nagyszabók most, a fősze onban két hétnél tovább nem maradhatnak segédek nélkül.

— **Az automobilos szédelő.** Megírtuk már tegnap, hogy az automobil kisorsolás címén üzött furfangos csalás tettesei valószínűleg Robelly Jenő, a megszökött vívómester és Jankovics Gyula, a puchói nábob néven ismert szélhámos ügynök. A bíróság Jankovics Gyula ellen, aki már rovoit multu, ép a napokban adott ki elfogató parancsot egyéb viselt dolgai miatt. A teljesen elszegényedett nábob ugyanis tavaly felcsapott pénzügyöknök. Külföldi, de főleg németországi lapokban hirtetésekkel tett közzé, hogy az ő Helios című pénzintézete olcsó pénzért kölcsönöket közvetít. Sokan fordultak hozzá megbizással, kikől közvetítési, közbenjárási, információ szerzés és egyéb címeken kisebb, nagyobb összeget csalt ki, kölcsönt azonban egyáltalán nem közvetített. A fővárosból januárban szökött meg. A család 182 cm. magas, sovány, az arca hosszas, sápadt, haja barna, ritkuló, szeme kék, orra hosszú, hajlott, bajusza szőke.

— **Az orosz diák-forrongás.** Péternárról táviratozzák: Az orosz távirati ügynökség jelenti Kievből: Bár a helyi egyetem tanulóinak legnagyobb része csendes és törvényszerető, mégis mintegy 150 főből, legnagyobb részt zsidókból álló csoport, zavargást akart előidézni, izgatató iratokat osztva ki és forradalmi dalokat énekelték. Az egyetemi tanács kénytelen volt a rendőrséget kéri; 60 tanulónak, kiknek fele zsidó volt, kikől körülbelül 50 kiáltványt találtak, igazolványaikat elvették. Ugyanezek a személyek már valószínűleg szombaton a jo-

gásztársaság diszüléseinek megkísérelték a rendezést. Gyanús emberek belépőjegy nélkül hatoltak be a terembe és az ülés végén proklamációkat osztottak szét. Letartóztatások nem történtek.

— **Uj gyártelep Aradon.** Az Ujterem utca 11. szám alatt lévő, volt keményítő- és gyufagyár telepén az *Aradi vasipari szövetkezet* egy vasolvasztásra szánt kupolakemencét, és harminc embernél többet foglalkoztató vasgyárat akar felállítani, a melyben tüzhelylemezeket, tüzrúcsokat, ekét, boronát, rézmozsarat, csapágyakat és más önteni való vasárut akar gyártani. Ma tartották meg a telepengedélyi tárgyalást, amelyen *Sarót* Domokos főkapitány etnókiote alatt résztvettek: *Borbély* Sándor másod iparfelügyelő, *Nachnébel* Ödön mérnök, *Posgay* Lajos dr. városi főorvos, *Reicher* Károly dr. tiszt főügyész, *Setankovics* Milos tűzoltóparancsnok és *Zubor* Andor rendőrfogalmazó, iparhatóság megbízott. A tárgyaláson megadták a szövetkezetnek a telepengedélyt, azzal, hogy a kupolakemence felépítése után a hatóság a gyártelepet felül fogja vizsgálni.

— **Kossuth szobrára.** A 6. mikalakai iparosok a március 15-én tartott ünnepélyen Kiss Ferencné vendéglőjében összegyűjtöttek a Kossuth-szobor alap javára 10 koronát, a mely a punk kiadóhivatalában átvehető.

— **A temesvári cipősztrájk.** Temesvárról táviratozzák: Ma a *Turul* cipőgyár összes munkásai csatlakoztak a sztrájkolókhoz, mivel az igazgatóság a tegnapi 300 sztrájkolót elbocsátással fenyegette. A gyár most *szünetel*.

— **A pénzintézetek köréből.** Az aradi ipar- és népbank körlevélben tudatja, hogy *Institúris* Kálmán polgármester az intézet igazgatósági tagjává lett megválasztva, s egyben közli *Institúris* cégjegyzését.

— **A gyilkos közlegény.** Legutóbbi számunkban megírtuk, hogy *Békés-Csabán* *Krisztai* Troján kőzkatona agyonlőtte *Varga* András ővezetőt. Az esetről most a következő részleteket jelentik: *Krisztai* Troján, temesmegyei gerébenci illetőségű legény még 1900-ban önként soroztatta be magát katonának és mindjárt be is vonult a békéscsabai 101. gyalogezred 6-ik századába. De az önkéntesen bevonult katonával ugyancsak sok baja akadt főlebbvalóinak. Egyre-másra követte el a vétségeket, amikért peresze kijárt neki a büntetések egész halmaza. Ez aztán végleg kihozta sodrából a vad legényt és egyszer ki is fakadt, hogyha ez így megy tovább, előbb-utóbb lelövi a főhadnagyot. Meghalotta ezt egy káplár és jelentést tett *Krisztai* fenyegetéséről. *Krisztai* elővették és mikor a kihallgatás alkalmával a káplár tanúságot tett erről, *Krisztai* odaugrott hozzá és egy arcul ütötte, hogy az elesett. Ezért két évi várfogságra ítélték. Mindegy két hét előtt tett le a büntetés és ekkor visszakerült a századhoz. De már az első napokban oly roszul viselte magát, hogy a századparancsnok kénytelen volt őt többször egyes fogsággal büntetni. Tegnap délben az étkezés ideje alatt éktelen káromkodásra fakadt, azért, mert nem volt elég tele a csajkája, mir *Varga* András ővezető egész csendesen megjegyezte:

— Más sem kapott többet.

Erre *Krisztai* még nagyobb dühbe jött és fenyegetően mondta *Vargának*, hogy vigyázzon magára mert baj lesz. Egy óra múlva a századnak ki kellett volna vonulnia. Miután az éles töltényeket kiosztották, *Krisztai* engedelmet kért a káplárjától, hogy kimehessen. Miután megkapta az engedelmet, fegyverét megtöltötte és így töltött fegyverrel visszament a szobába. Itt szó nélkül előba vette *Varga* ővezetőt és lelötte. *Varga* csak ennyit mondott:

— **Jaj hozzátok orvost!** — azzal összeesett és meghalt. A golyó baloldalán ment be és szíve tájékát keresztülfurva, még a jobb karján is áthatolt. *Vargának* *Battonyán* lakó szüleit táviratilag értesítették az esetről, míg *Krisztai* fogságba vetették és addig is, míg a hadbírótság elé állítják, szigorúan őrzik.

— **Halálra ítélt anarchisták.** Pétervárról táviratozzák: Ma volt az ítélelhozzatal azoknak a leleplezett anarchistaszövetkezeteknek ügye-

ben, amelyeknek tagjait orgyilkossággal, lázadással és más bűnökkel vádolva legutóbb elfogták. A három fővádoltat *kötél általi halálra* ítélték; kettőnek közülök azonban valószínűleg megkegyelmeznek és a halálbüntetés helyett mindkettőt a borzalmas *schlüsselbergi* várbá fogják életfogytiglan elzárnai.

— **A nők és magyar cukor.** *Gurahoncon*, a mint megírtuk, két kaszinó egyesület közös hazai iparpártolási osztályt alakított. Ez az intézmény kelemellenül tapasztalta, hogy a hölgyek előszeretettel vásárolnak külföldi cukorkákat, s ezzel a magyar ipart szorítják ki. Március 15-ikén a kaszinók vacsorát rendeztek, melyre meghívták a hölgyeket is, az iparpártolási bizottság pedig erre az alkalomra *Weisz* Mór és *Fiai* aradi gyárából egy doboz cukorkát rendelt meg; midőn az egyik bizottsági tag egybegyűlte előtt a hazai iparpartolásának nagy fontosságát ismertette, foggal foghatóan mutatta be, hogy nálunk is készítenek jó cukorkákat. Az egybegyűlt hölgyek legott gyűléssé alakultak, s egyhangú határozattá emelték, hogy hazaáruló, a ki ezentul külföldi cukorkát fog vásárolni. Így csinálják a *gurahonci* asszonyok a vámsorompót.

— **Utonállók a fővárosban.** *Budape* tről írják: *Szalai* István 24 éves budapesti iparos ma éjszaka két óra felé haza igyekezett a Szövetség utcai lakására. Már majdnem elérte kapuját, amikor egyik ház sarkából két ember ugrott elője. Nem soka beszélték, nem sokat kérdezősködtek, egy megfogta *Szalai* nyakát, a másik úgy fejbévágta, hogy elesett. Csak hogy *Szalai* roppant izmos, erős ember, az ütés után azonnal talpraállt és fölemelte az ökiét a támadóira. Ez volt a veszte. Mi or a csirkefogók látták, hogy *Szalai* még védeni is próbálja magát, eleset füttyültek és az utca egy pillanat alatt tele lett gyanús éjjeli alakokkal. Nekirontottak *Szalai*nak és valóságos éjjeli harc tört ki a Szövetség utcaiban. Törték a fejek, fejt a vér és *Szalai* úgy ordított, hogy rettenetes volt. Husz percnél tovább védte magát, akkor már ki sem látszott a feje a tömördek késszurás közül és összeesett. De a rablóbanda igaz munkája még csak ezután következett. Betörték az ordító *Szalai* száját rongyokkal, elszedték a két korona készpénzét és véresen fuldokolva otthagyták az út közepén. Egy negyedóra múlva találta meg a rendőrszem. Bevitte egy szomszédos ház kapualjába, megmosta a sebeit, azután kihivta hozzá a mentőket, akik az összeszurkált embert bevitték a Rókusba. Az állapota reménytelen. A vakmerő éjjeli támadókat keresi a rendőrség.

— **Elfogott cigánykaraván.** A *borossebesi* csendőrség ma reggel egy negyven főből álló cigánykaravánt tartóztatott le, a mely *Kiszindia* ban és a környéken tömegtelen betöréselopást követett el.

— **Családirrás dinamittal.** Megrendülő családi dráma történt tegnapelőtt éjjel *Kohldorf* délvidéki községben, ahol egy bányász munkás dinamittal pusztította el magát és öttagu családját. *Kimpián* György bányamunkás tizenöt év óta él már vadházasságban egy odaváló nővel, *Droszdek* Karolinnal. Ez idő alatt hat gyermekük született s ezek közül négy még életben volt. Azonban *Droszdek* Karolin nem vetette meg a fiatal emberek udvarlásait, sőt a férj határozott ellenzése dacára, folyton szobárukat tartott a fiatalabb bányamunkások közül, akikkel szerelmi viszonyt folytatott. A mult vasárnap *Kimpián* kislés ittas állapotban tért haza, de mert, úgy látszik, megjelenése megzavarta a felesége és *Kohut* Gusztáv szobaur szerelmeskedését, *Kimpián* kidobták a házból. Az elkészeredett ember másnap sirva panasozta el szomorú sorsát, de sötét tervéről nem szólt senkinek. Hétfőn este jó későn ment már haza, amikor családja és a szobaur is aludtak. *Kimpián* dinamitot szerzett a bányából s azt a sötétben a szoba közepén helyezte el, azután felrobbantotta. Az óriási durranás felriasztotta az egész falut. Az emberek futottak a robbanás színhelyére, ahol *Kimpián* lakását romba'mazban találták. A romok szétakarítása után *Kimpián* Györgyöt, *Droszdek* Karolin, *Kohut* szobaurat és *Kimpián* négy gyermekét összeszaggatva, darabokra tépve találták meg. A dinamit a felismerhetetlenségű összeroncította őket.

— **Borzalmas gyermekgyilkosságok.** A filadelfiai rendőrség felfedezett egy szülészeti intézetet, amelynek laboratóriumában a főszerepet egy halottégető kemence vitte. Az intézet a város legelőkelőbb köreinek asszonyaival volt élénk összeköttetésben és a legközelebbi napokban szenzációs letartóztatások várhatók, mert a filadelfiai halottkének egyike, aki utánajárt a dolognak, elegendő adattal bír arra, hogy úgy az „intézet” tulajdonosait, mint a lelketlen anyák nagy részét a kezébe kerithesse. Eddig körülbelül féltucat olyan esetnek jöttek a hatóságok nyomára, amikor csecsemőket, akiket az anyjuk épen akkor szült, a tüzes kályhába dobtak. Az eddig kihallgatott tanúk egyértelműleg mindazt vallják, hogy az intézeti „orvosoknak” teljesen mindegy volt, hogy vajjon élnek-e a gyermekek, hanem mindazokat, a kik ott pillantották meg a napvilágot, rögtön a kályhába vetették. A borzalmas gonosztevők nyomára egy csomó ha ott levél vezetett, a melyekről a hatóságok felfedezték, hogy hamisak. Leleklismeretlen orvosok állították ki a szükséges halotti leveleket s értük busás díjakat szedtek a gazdag anyáktól. A gyanu, hogy a halotti leveleket hamisítják, akkor kezdett határozottabb alakban fellépni, a mikor egy előkelő filadelfiai család egyik nőtagja meghalt. A hatóságok felfedezték, hogy a halotti levélben egészen más van feltüntetve a halál okául, mint a valóban okozta. A rendőrség elküldte az aláíró orvoshoz egyik legügyesebb detektívjét, aki azt mondta, hogy a felesége egy kuruzsló manipulációja folytán meghalt s kérte az orvost, állítson ki részére egy halotti levelet. Az orvos, egy nagyobb pénzösszeg lefizetése után ki is állította a levelet, a mire letartóztatták.

— **A békeapostol.** A keleti háboru érdekes visszaemlékezést tesz aktuálissá, amelyet egy németországi lap mesét *Bismarck*ről. A cancellár tudnillik azt mondotta tréfásan, de mégis eléggé komolyan.

Diplomata pályámnak legbambább tette volt a berlini béke.

— **Hogyan, én nincsen megelégedve azzal a tetteivel, amelyért a széles világ magasztalja őnt?** — kérdezték a cancellárt.

— **Természetesen — felelte Bismarck herceg; — engednem kellett volna Angliát és Oroszországot, hogy hadakozzanak. Felták volna fel egymást, mint az a két oroszán, amely az erdőben nekiesett egymásnak s úgy felfalták egymást, hogy csak lábaik maradtak meg. Most aztán nekünk nem volna többé gondunk velük s békésen élhetnénk...**

— **A honvédegylet köszönete.** A lefolyt március 15-iki emlékülőnapély alkalmából *Brück* Gyula dr. 10 koronát, *Weisz* Mór és *fiai*, *Eles* Armin pálinkát és *Kristófy* János kegyeret voltak szívesek az 1848—49-es agg- és szegény honvédeknek adományozni; továbbá *Zilahy* szinigazgató az agghonvédeknek 10 első emeleti páholyjegyet; ezen jótéteményért az aradi honvédegylet nem mulaszthatja el ez uton is a leghálásabb köszönetét nyilvánítani. Arad, 1904. március 15. *Simay* István egyleti elnök, *May* Soma jegyző.

— **A Porter-féle fényképkezdvevény ujjászerveve.** Megemlékezünk már arról, hogy *Porter* Vilmos Nagy Áruháza által több év előtt meghonosított fényképkezdvevény ujjában lényeges módosításoknak vettelet alá. Az áruház ugyanis most a nagyításokat saját műtermében készítetteti, amiáltal a képek az eddiginél sokkal jobban sikerülnek. Minden kép a megfelelő figyelemben részesül, s ez annyival fontosabb, mert tudvalevőleg a régibb keletű képek kivitele igen nagy gondosságot igényel. Mint eddig, úgy ezentul is csupán 8 korona fizetendő a papírkeretért, ez a csekély összeg alig jöhet számításba azzal a nagy értékkel szemben, melylyel az életnagyságu arcképek bírnak.

— **Díjmentes fürdő prospectusok kaphatók** Pöstyén fürdőről (téli és nyári kura) Aradon: G. Földes Kelemen gyógytárában, Deák Ferenc utca 11—12 sz.

— **Házassági célból ismerkedni legbiztosabban** lehet „Házasulandók Lapja” utján: ma, mikor a társas érintkezés, ismerkedés annyira meg van ne-

hezíve, legcélszerűbb egy ilyen lap utján ismeret-séget szerezni, mely házassulandók között az egész országban és külföldön is elterjedt. Számos házassági ajánlatot férfiakról, különböző hozományú nőktől tartalmaz. Száma 40 filléret küldetik az „Országos Általános Pályázati Hirlap“-pal együtt, mely utóbbi tartalmazza az országban megüresedett összes állásokat, pályázatokat. Kiadóhivatal: Budapest, Erzsébet-körút 18.

— Aki kertjét szereti, szép virágokat és kitűnő konyhakerti terményeket akar, az fedezze meg szükségletét Mauthner Ödön cs. és kir. udvari magkereskedésében Budapesten, Rottenbiller-utca 33. A cég idei árjegyzékét, mely 226 oldalra terjed, kivánatra mindenkinek ingyen küldi. Ezen árjegyzék az általánosan ismert, világhírű, kitűnő magvakon kívül, még a különösen érdekes és meglepő konyhakerti- és virágujdonságoknak egész sorozatát is tartalmazza.

— Pályázatok, betöltendő állások. Hézagpótló, áldásos célú vállalat az „Országos Általános Pályázati Hirlap“. Cselédeknek, munkásoknak van Magyarországon közvetítőjük, csak az értelmiségbeli álláskeresőknél nincsen. Ezen hiányt célszerűen, olcsón hozzáférhetően pótolja nevezett lap, mely azonnal hírt ad az országban megüresedett összes állásokról, ez által minden álláskereső egy helyen központosítva, könnyen áttekinthetően megtalálja megüresedett állásokat, melyekre gyorsan pályázhat, mi által már igen sokan jutottak jó álláshoz. Szolgálatot tesz az alkalmazást adóknak is, mert minden megüresedett állást ingyen közléssel. Közöltetnek a hivatalos pályázatok, árlejtések, szállítások is. Hetenkint megjelenve, minden számában számos állami, közigazgatási, magántisztviselő, gazdasági, hivatalsszolgái, pénzügyi, kereskedősegi, könyvelői, üzletvezetői, orvosi stb. állás van. Ingyen melléklete: „Házassulandók Lapja“, melynek segítségével házassági célből könnyen, gyorsan ismerkedni lehet. Száma 40 fillér, mely levélbélyegben küldhető. Kiadóhivatal: Budapest, Erzsébet-körút 18. Képviselői fiókiadóhivatalok vezetésére, minden nagyobb vidéki városban keresteknek.

— Szoba hálok a legfinomabb minőségekben. 1 üveg 70 fillér Vojtek és Weisznál Aradon.

Brutális apácafejedelelnő.

(Az ugató nővér.)

— Az Aradi Közlöny tudósítójától.

Arad, március 16.

Az Ubrik Borbálák rémmeséinek részleteit eleveníti fel az az épületes eset, amelyet a heitersheimi apáca kolostor rejtelméről Badenből írunk. Azok után az esetek után, amelyekkel annak idején a hírhedt Jó szívzáró dörítették ki a bécsi lapok, nem meglepő ez a maga brutalitásában megdöbbentő dolog sem, amely röviden abból áll, hogy az apácafejedelelnő az egyik nővérral morfiomot itatott, még pedig oly mértékben, hogy a szerencsétlen nőt alig lehetett megmenteni. Most, hogy a Franciaországból kiűzött kongregációk javarésze a Regnum Marienium területére vándorol, különös figyelmet érdemelnek ezek az „apróságok“, amelyek legjobban jellemzik azt, hogy, ha magukban a zárdaokban ilyen immorális dolgok történnek, mennyire demoralizáló lehet ezeknek a szent nővéreknek a kifelé irányuló működése.

A heitersheimi zárdában a kegyes Camilla nővér viseli a fejedelelnői tisztet. A felügyelete alatt álló rend nővérei közül az egyik az utóbbi napokban súlyos influenzát kapott és miután sem a maga ápolására, sem a maga kimelésére nem volt módja, az influenza makacs köhögéssé fajult. A beteg nővér köhögése éjszánkánként zavarta a fejedelelnőt, aki épen a beteg szobája melletti helyiségben lakott, s ezért egyik napon kijelentette:

— Most már torkig vagyok ezzel az ugatással! Tenai fogok róla, hogy végre nyugtom legyen!

Ezután parancsot adott egy másik apácának, hogy a beteg „ugató“ nővérnek adjon be este húsznegy csepp morfiomot. Hogy sok-e ez, vagy sem, afelel senkit nem kérdezett. A

beteg azonban megsejtett valamit, mert mikor a morfiomot be akarták neki adni, nem akarta azt bevenni, noha azt mondták, hogy az csak gyógyerejű likőrök keveréke. Kijelentette, hogy neki az orvos megtiltotta a morfiomszedést, mert szivbaja miatt ez életveszélyes lehet reánézve. A főnöknőhöz fordult tehát, hogy megkérdezze tőle, vajjon meg kelle neki a cseppeket innia.

— Parancsolom, hogy igya meg! — volt a rövid válasz.

A szegény beteg, aki nem mert ellentmondani, bevette a morfiomot. Alig nyelte azonban le, hirtelen összeesett és öt óra hosszat ájultan feküdt. Tizennégy napig az egyik ájulásból a másikba esett és ezalatt az idő alatt egy percig sem volt eszméletnél. Végre valahogy meggyógyult annyira, hogy visszanyerte eszméletét és csak ekkor, két heti életveszélyes betegség után hívtak hozzá orvost. Az orvos hozta napfényre az egész felháborító esetet, amely az egész környék lakosságánál óriási visszatetszést szült.

TÖRVÉNYKEZÉS.

§ Elítélt román izgató. A nagyszebeni Tribuna már kimult, de a sajtópörei még mindig adnak dolgot a bíróságoknak. Tavaly a lap február 26-iki számában ismételt neki ment a magyarságnak Mologván Szilveszter, a lap munkatársa. A bukaresti „Conservaturul“ című lapban ugyanis egy felhívás jelent meg a bukaresti egyetemi ifjúságtól, a melyet Moldován egy bevezető cikk keretében a Tribunában tett közzé. A felhívást a tavaly február 9 én egybegyűlt román ifjak intézték a hegyen tuli testvérekhez, a kiket, szemben azzal az évszázados elnyomatásra, a melyben a magyar román-ság részesül — üdvözölnek. Egyben erőlyesen tiltakoznak azon törvénytelen mód ellen, melylyel a román nemzetet elnyomni akarják s szimpátiájukat nyilvánítják a sorsüldözött testvérekkel szemben. A kolozsvári ügyészség izgatást látott a cikkben s ezért vádat emelt Moldován ellen, a ki a cikkért a felelősséget elvállalta. Az esküdtek a vádlottat nemzeti-ségnek gyűlöletre való izgatás és izgatás miatt elítélt embereknek sajtó útján törtétt feldicsérés miatt mondták ki bűnösnek és ezért 500 korona pénzbüntetésre ítélte. A vádlott semmiségi panaszt emelt az ítélet ellen, mert sem a cikk szerzője, sem a lap felelős szerkesztője nem volt. A kir. Curia azonban nem vette figyelembe a kifogást s ma Kelemen Mór elnöklété alatt s Tarnai János előadásában Tassy Pál koronaügyész helyettes meghallgatása után a semmiségi panasz elutasításával hozzájárult az elsőbíróság ítéletéhez.

KÖZGAZDASÁG ÉS KÖZLEKEDÉS.

Budapesti áru- és értéktözsde.

— Az Aradi Közlöny távirati tudósítása. —

Budapest, március 16.

Déltözsde. Buzakinálát mérsékelt, vételkedv korlátolt. Lanyha irányzat mellett 20,000 métermázsza került forgalomba, 5 fillerre olcsóbb áron. Egyéb gabonane-mek bányadtak. Időjárás szép.

Estétözsde. Berlin 1/4 magasabb, Páris 5 olcsóbb.

Zárulat 12 órakor:

Buza áprilisra	8.23—8.24
Buza októberre	8.13—8.14
Rozs áprilisra	6.53—6.54
Rozs októberre	6.62—6.63
Zab áprilisra	5.48—5.50
Zab októberre	5.64—5.65
Tengeri májusra	5.27—5.28
Tengeri júliusra	5.37—5.38
Repece augusztusra	11.30—11.40

Zárulat 5 órakor:

Buza áprilisra	8.24—8.25
Buza októberre	8.17—8.18
Rozs áprilisra	6.56—6.57
Rozs októberre	6.50—6.51
Zab áprilisra	5.50—5.51
Zab októberre	5.31—5.32
Tengeri májusra	5.31—5.32
Tengeri júliusra	5.31—5.32
Repece augusztusra	11.30—11.40

Zárul 5 órakor:

Osztrák hitelrészvény	641.—
Magyar hitelrészvény	759.50
Lezámitolóbank részvény	453.50
Rima-Murányi vasmű részvény	476.50
Osztrák-magyar államvasuti részvény	638.—
Közuti vasut	593.50
Városi villamos vasut részvény	320.50

Budapest-kőbányai sertéskereskedelem.

— Március 16. —

Magyar elsőrendű: Öreg nehéz páronként 400 kilogrammon felüli súlyban 118—120 fillérig; öreg közep páronként 300—400 kilogramm súlyban fillérig; fiatal nehéz páronként 320 kilogrammon felüli súlyban 124—125 fillérig; fiatal közep páronként 251—320 kilogrammig terjedő súlyban 123—124 fillérig; fiatal könnyű páronként 250 kilogrammig terjedő súlyban 122—123 fillérig.

Szerbiai: Nehéz páronként 260 kilo. rammon felüli súlyban 124—125 fillérig; közep páronként 240—260 kilogrammig terjedő súlyban 123—124 fillérig; könnyű páronként 240 kilogrammig terjedő súlyban 120—122 fillérig.

Sertéslétszám: Március 13. napján volt készlet 19,384 darab, március 14. napján főlhajtatott 809 darab, március 14. napján elszállítottatott 425 darab, március hó 13. napján maradt készlet 19,538 darab.

A készlet sorozatának irányzata: Változatlan.

— Fizetésektelenségek A bécsi Creditoren-Verein a következő fizetésektelenségekről tesz jelentést: Gyárfás Pál, Nagyvárad. — Stefanovics Dusan, Versec. — Moskovici Moise, Galatz. — Markus Simon fűszerkereskedő cég, Pécs. — Katschthaller Károly, Ansig. — Giovanni Costa, Trient. — Stodolo Frigyes, Prága. — Portele Manó, Zwittau.

IDEGENEK ARADON.

— Március 15. —

Fehér Kereszt szálloda Fried Soma utazó Budapest. — Bauer János utazó Bécs. — Stern Armin utazó Budapest. — Rosenberg József utazó Budapest. — Sztokjovits Antal honvéd huszárfőhadnagy Szeged. — Csermák Ignác kapitány Nagyszeben. — Itspeky Ferenc főhadnagy Nagyszeben. — Rosenberg József gazdasz Radna. — Wesselényi Imre utazó Budapest. — Csendes Lipót kereskedő Temesvár. — Sorvasz László utazó Budapest. — Markus József utazó Budapest. — Krenberger Antal utazó Budapest. — Adorján Antal utazó Budapest. — Kardos Simon kereskedő Orosháza. — Kelemen Armin utazó Budapest. — Süsser József kereskedő Lugos.

Központi szálloda. Steinberger Sándor utazó Bécs. — Kerekes Lajos p. ü. biztos Nagyszalonta. — Reidl Akos végrehajtó Nagyhalmagy. — Frankenstein Dávid kereskedő Lipcse. — Egel Herman utazó Pozsony. — Kunzl Ernő mérnök Budapest.

Vasuti közlekedés.

— Érvényes 1904. évi január hó 1-étől. —

ARADROL

Budapest felé indul:

Nagyváradra reggel	5.10
Gyorsvonat reggel	8.18
Személyvonat d. e.	11.20
Gyorsvonat délután	4.21
Személysz. tv. d. u.	4.45
Személyvonat este	9.35

Erdély felé:

Személyvonat reggel	6.35
Gyorsvonat délután	12.11
Soborsing délután	2.04
Személyvonat d. u.	4.07
Radnára délután	6.35
Gyorsvonat este	7.18

Temesvár felé:

Személyvonat reggel	6.15
Személyvonat d. e.	11.56
Vegyesvonat délután	5.—

Szeged felé:

Személyvonat reggel	5.—
Vegyesvonat reggel	7.10
Személyvonat d. u.	4.11

Brád felé:

Személyvonat reggel	6.25
Vegyesvonat d. u.	12.06
Gurahoncig sv. d. u.	4.30

ARADRA

Budapest felől érkezik:

Személyvonat reggel	6.05
Személysz. tv. reggel	9.10
Gyorsvonat déliótt	11.51
Személyvonat d. u.	3.32
Gyorsvonat este	7.11
Szv. Szolnokról este	9.—

Erdély felől:

Soborsinról reggel	6.50
Gyorsvonat reggel	8.08
Személyvonat d. e.	10.50
Radnáról délután	2.36
Gyorsvonat délután	4.06
Radnáról vas. és ün. e.	8.13
Személyvonat este	9.05

Temesvár felől:

Vegyesvonat d. e.	10.48
Személyvonat d. u.	3.44
Személyvonat éjjel	10.59

Szeged felől:

Személyvonat reggel	8.36
Vegyesvonat este	7.06
Személyvonat éjjel	10.39

Brád felől:

Gurahoncról sv. reg.	8.68
Vegyesvonat délelőtt	11.—
Személyvonat este	6.56
Pankotáról sv. este	9.20

Motormenetek

Arad—Városháza és Mezőhegyes között.

Battonya felé reggel	8.04	Mezőhegyes felől reg.	6.48
Battonya felé d. u.	12.01	Battonya felől d. e.	11.30
Mezőhegyes felé este	5.29	Battonya felől d. u.	4.01

Arad—Uj-Szt.-Anna—Kétegyháza között.

Kétegyháza felé reg.	6.10	Kétegyháza felől d. e.	12.—
Kétegyháza felé d. u.	12.35	Kétegyháza felől este	6.06

Könyv- és Papir-Bazár.

A végeledás alatt volt

Révész Nándor-féle

könyv- és papirkereskedés

áruit

megvettük,

és a megmaradt áruk, u. mint: könyvek, regények, diszművek, ifjusági iratok, imakönyvek, jogi és szakirodalmi művek, ugyszintén üzleti könyvek, írópapirok, levélpapirok, borítékok, diszlevélpapirok, doboz-levélpapirok, valamint az összes

könyv- és papirkereskedéshez tartozó áruk

az eddigi áraknál

tetemesen olcsóbban

fognak eladatni.

Az elárusítási helyiség

Szabadság-tér 3. sz.

Deutsch Testvérek volt üzlethelyisége mellett,

(Reisinger-házba)

lett áthelyezve.

Kiváló tisztelettel:

INGUSZ I. és FIA

ARAD,

Alkalmi könyv- és papir-bazára.

NAPIREND.

Március 17. Csütörtök. Róm. kath. naptár: Gertrud. — Protestáns naptár: Gertrud. — Izraelita naptár: Nizan. Ros. Chodes. — Görög-keleti naptár (március 4.): Szerazim. A nap két 5 óra 55 perckor, nyugosik 5 óra 50 perckor.

Kölesy-könyvtár. Nyitva van hétfőn, szerdán és szombaton délelőtt 11¹/₂—12¹/₂ óráig; kedden, csütörtökön és pénteken délután 1¹/₂—2¹/₂ óráig; vasárnap és ünnepeken zárva. Helyiség: Breklyemúzeum helyisége mellett díszterem.

Időjárás. A központi meteorológiai-intézetnek Aradra küldött táviratai szerint a mai napra a következő időjárás várható: Enyhe, száraz.

CSARNOK.

A hirtelen ember.

Irá: Csokov Antal.

(Vége.)

Másnap nulla alá sülyed a hőmérő s hozzá meg esik és hideg szél fúj. Óriási sár s naftalin-illat, amely a téli ruháimból árad, amelyeket most szedett elő a mama.

Nem tudok dolgozni, izgatott vagyok s erős szívdobogás gyötör. A kertlakba persze nem megyek el. Ez ugyan nagy udvariátlanság, de ilyen esőben még sem mehetek. Tizenkettőkor levelet kapok Marenykától, amely telve van szemrehányásokkal s arra kér, jöjjenek el. Egykor kapom a másodikát, kettőkor a harmadikat.

Nem tehetek egyebet, elmegyek. Előbb azonban meg kell állapítanom, hogy mit mondjak neki. Mint tisztességes ember először fölvilágosítom, hogy téved, ha azt hiszi, hogy én szeretem.

De nem, ilyesmit még sem mondhat az ember asszonyának, ez éppen olyan neveletlenség volna, mintha az ember egy írónak azt mondaná: Ön igen rosszul ír!

Inkább elmondom egyéni nézeteimet a házasságról. Meleg felöltőt ölök, esernyőt ragadok s megindulok.

Ismerve hirtelen természetemet, félek, hogy valami helytelent talállok mondani. Elhatározom, hogy uralkodni fogok magamon.

A kertben várt már reám. Sápadt volt s a szemem ki voltak sírva. Amikor meglát, hangosan felsikolt örömben s a nyakamba ugrik:

— Végre! Ugy látom, próbára akartad tenni türelmemet. Az egész éjszát álmatlanul töltöttem. Ugy hiszem, hogy ha közelebről megismerkednék, mégis foglak szeretni tudni.

Leültük s hozzálátok, hogy a házasságról való nézeteimmel megismerhessem. Nahogy nagyon terjengő legyek, elhatározom, hogy rövidre fogom a dolgot s előbb a történelmi részzel ismertetem meg.

Beszélek neki az indusok és egyiptomiak házasságról, majd a későbbi korra térek át, miközben egyes részleteket idézek Schopenhauer nézeteiből a házasságot illetőleg. Marenyka hallgat, de egyszerre a szavakal szakít félbe:

— Miklós! Csókolj meg!

Zavarba jövök s igazán nem tudom, mit mondjak. Ő ismétli!

Mit tegyek! Fölkelek s megérintem hosszú arcát az ajkaimmal. Ugy látszik, ez a csók nem nyugtatta meg, mert felugrik s átölel hevesen.

Ebben a pillanatban megjelenik a szobaajtóban édes anyja. Roppant elsodálkozott arcot vág, valakinek, aki mögötte áll, azt mondja: Pász! — és eltűnik mint Mefistoteles.

Dühtől fujva érek haza, de már ott találok Marenka anyját, amint könnyes szemekkel ölelgeti mamát.

Engem megpillantva, félbehagyja ezt s egyenesen nekem jön s megölel:

— Isten áldjon meg mindkettőtököt, és ne feledd el soha, mily nagy áldozatot hozott értetted.

Es most megházasitanak. Ugy látszik, ezek az emberek egy csöppet sem ismernek s elfeledik, milyen hirtelen természetű ember vagyok.

Tehát csakugyan házas vagyok. Marenyka odaszoritja magát hozzám s egyre azt hajtogatja:

— Megérted-e, hogy te az enyém vagy s én a tied? Mondd hát akkor, hogy szeretsz. És ezenközben kezd pirosodni az orra. Csak később tudtam meg, tisztaszemszédöm

mily ravaszul csuszott ki Hymen láncából. Mindenkinek felmutatott egy orvosi bizonyítványt, amely szerint sebesülése következményeire való tekintettel nem szabad megnősülnie.

Istenem! Ilyen orvosi bizonyítványt én is szerezhettem volna. De miért is jönnek az ember jó ötletei mindig későn? Miért is?

Nemzeti színház.

Béret 160. sz.

Páros.

Csütörtökön, 1904. évi március hó 17 én:

SARKADI ALADÁR mint vendég:

Loute.

Böszöret 4 felvonásban. Irta: Pierre Veber. Fordította: Heltai Jenő.

S Z E M É L Y E K:

Dupont	Bónis Lajos.	Ehanguettené Csígházi E.
Castillon	Békés Gyula.	Renée, leánya Gótz Aranka.
Francolin	Sarkadi A.	Marchaisonné Pajor Agnes.
Baburon	Martházi M.	Antoine, inas Juhai József.
Bru	Györe Alajos.	Julie Szilassy J.
Loute	Almásy Lola.	A kis Gustave Kley Marika.

Kendete este 7 és fél órakor.

NYILTÉR.*

A híres

Bisenzi pászka

(Mazzes)

kizárólag

Hunyadi-utca 2. sz.

749

kapható.

Telefon szám: 91.

A fűtési idény beálltával ajánlunk

elsőrendű darabos, magas hőfoku, salon

fűtő kőszent,

100 kiló 3 korona 40 fillér;

elsőrendű darabos

204

légszesz pirszenet (coks,)

100 kiló 4 korona — fillér.

Bérmentve házhoz szállítva.

Megrendelések pontos eszközlése és hazaszállítás végett

fél napi időt kérünk.

Ugy fűtőkőszennél, mint pirszenénél

500 kgr. vételnél 25 fillér engedményt nyújtunk.

Vasaláshoz

ajánlunk, száraz bükkfából égetett

faszenet,

100 kiló 4 korona 40 fillér;

Csomagolás fűtőszén 50 kgrmos zsákokban.

Csomagolás Coaks 40 kgrmos zsákokban.

Csomagolás faszén 25 kgrmos zsákokban.

KNEFFEL KÁROLY és FIA

vaskereskedése Aradon.

Telefon szám 139.

ALAPITTATOTT 1890.

A legjobb fémtisztító szer

ma és az is marad az

AMOR

fémisztító gyönyörű fényvel.
Mindenütt kapható 14, 20 és 30 filléres dobozokban.
Gyáros: Lubszynski & Co., Berlin N. O.
Ügyeljünk az „Amor“ védjegyre.

511

Seiler Bertalan

paszományos és gombkötő üzlete

Weitzer János-u. 13. sz.

a főpostával szemben.

Ajánlja dus raktárát mindenféle paszományos és gombkötő árukban, u. m. zsinór, gomb, rojtok, bojtok, selyem Ponponok és zsaniliákban.

Elvállal minden e szakba vágó munkát, a legjutányosabb árak mellett.

BUTOR

— csak jó minőségű —

legjutányosabb árban

kapható

Varga József

asztalos mesternél 663

Arad, Kápolna-u. 6/a.

4884/1904.

Hirdetmény.

Az 1904. évi február hónapban engedélyezett italmérések várható forgalmáról az aradi m. kir. pénzügyőri biztosság által beterjesztett összeírású jegyzék 4 drb. ívét, az állami jövedékről szóló 1899. évi XXV. t.-cz. 17. §-a és az erre vonatkozó utasítás 17. §-a értelmében 1904. évi március 12 ik napjától számítandó 8 napra a fogyasztási adófelügyelőség hivatalos helyiségében közszemlére azzal tesszük ki, hogy azokat az érdekeltek névszerint Sipos Imre, Blau Ármán, Fiszler János, Rozsnyay Kálmán és dr. Rozsnyay József, a kik italmérési engedélyt kaptak nem csak megtekinthetik, hanem az azokban kitüntetett forgalmi adatokra nézve az érdekelteken kívül a kereskedelmi testület és ipartestület is nyújthat be a városi fogyasztási adófelügyelőséghez észrevételeket.

Arad, 1904. évi március hó 5

A városi tanács.

Alapított 1890.

Augenstein K. Alajos

házasságközvetítő intézete

Budapest, VII., Wesselényi-utca 54. szám.
Közvetít házasságokat biztos sikerrel 6 hét alatt.
Eddig több ezer házasság sikerült. — Válaszbélyeg.

Alapított 1890.

ALAPITTATOTT 1890.

A téli idényre raktáron van legfinomabb

Jamaica Rum

üvege 60 fillér, 1 kor. 80 fillér és 4 korona.

Kiváló minőségű chinai tea.

Egy kis csomag 20 fillér, közép csomag 60 fillér, 1/2 kiló díszes bádóg dobozban 3 korona.

Kitűnő francia illatszerek

Extrait Ideal, Extrait Tréfle incarnat,
Extrait Vigne fleurie, Extrait Crab Apple Blossom

üvege 4 korona.

Extrait Tréfle du Japon, Extrait Crab Apple,

üvege 3 korona.

Extrait Violette imperieur. Eau de Cologne Russe.

üvege 2 kor 50 fill.

üvege 6 korona.

Kapható egyedül

Rozsnyay Mátyás gyógyszerárán

Arad, Szabadság-tér.

152

„Kristály“ ásványvíz Aradon.

A Szt.-Lukácsfürdő Részvény-társaságtól Budapesten az alant jegyzet vezérképviselő
ARADON, Karolina-utca 3. sz. alatt

nagy raktárt tart az egész világon ismert és mindenhol jól bevezetett

„Kristály“ ásványvízből.

A „Kristály“ ásványvíz teljesen tiszta; salak és bakteriummentes; ammoniát, salétromsavat nem tartalmaz; organikus anyag nincs benne; mellékiz nélküli rendkívül üdítő és szomjcsillapító.

A „Kristály“ ásványvíz az emésztést nagyon elősegíti. Hirneves tanárok véleménye szerint a gyomor és belek rendes működését eredményezi, miáltal a székszorulást megszünteti.

A „Kristály“ ásványvíz nagy mélységből fakadó, calicum, magnezium, hydrocarbonatos, állandó összetételű ásványvíz, mely tej, gyümölcs és mindenféle étel után is élvezhető; bor, pezsgő, cognac-cal, valamint mindenféle más szeszes itallal vegyítve, a legjobbnak bizonyult, miről számtalan elismerő levél áll rendelkezésre.

A „Kristály“ ásványvíz gyógyító hatása; betegeknek, lábadozóknak, gyermekeknek elsőrangú orvosi szaktekintélyek gyógyszerül állandóan rendelik.

A „Kristály“ ásványvíz kapható minden vendéglő és kávéházban, túszer- és csemegekereskedésben, cukrászdában és a főraktárban: Arad, Aradmegye, Erdély és Délmagyarország részére:

Brüdner Adolfnál

ARADON, Karolina-utca 3. szám alatt.

A természetes keserűvizek sorából magasan kiemelkedik a

Schmidthauer-féle

Igmándi keserűviz,

Önműködő redőnyök állandó raktára.

Van szerencsém a nagyérdemű közönséggel tudatni, miszerint

Aradon, Deák Ferencz-utcza 2. szám alatt
(Sebesi-ház)

kárpitos és diszitói műhelyt
nyitottam.

Azon kellemes helyzetben vagyok, hogy mintatermemben angol és modern kész kárpitozott butorokban dus választék van.

Minden e szakmába vágó új munkák elkészítését, valamint régiak átalakítását modern stílus szerint a legjutányosabb árban elvállalom.

A nagyérdemű közönségnek szíves pártfogását kérve, vagyok

kiváló tisztelettel

Varga János,

kárpitos és diszitó. 724

Függönyök feltétele a legizlésesebben.

Minden fájdalom nélkül biztos hashajtó szer az

ALVO tabletták.

Az „ALVO“ az egyedüli biztos szer, melynek használatával rendszeresített állandó széklettel idétetik elő. Mint gyomor-erősítő és gyomortisztító nélkülözhetlenné válik.

Kiváló tulajdonsága, hogy puha, a mi által nemcsak hogy a gyomorban könnyen és gyorsan feloldódik, hanem a kívánt hatás is sokkal gyorsabban következik be, mint ehhez hasonló készítményeknél.

Ize rendkívül kellemes és édes, gyermekek nagy előszeretettel veszik.

Minden doboz használati utasítással van ellátva

Egy doboz ára 90 fillér.

Figyelmeztetés: Alvo tablettáink törvényesen védve vannak. — Utánzők szigorúan büntetettek.

Kapható az egyedüli készítőnél:

HAJÓS ÁRPÁD

gyógyszertárában az „Isteni Gondviseléshez“

ARAD, Andrassy-tér 22, a megyeházzal szemben.

Szolid és pontos munka! — Jutányos árak.

Ugy helybéli, mint vidéki megrendelések pontosan eszközölköznek.

mely a **székrekedés** és azzal járó belső bajoknak u. m.: **étvágyhiány, gyomorrellövődés, aranyér, vérbőség** sat. páratlan természetes gyógyítója.

Már fél pohárral reggelizés előtt használva teljesen fájdalom nélkül hat, a nélkül, hogy a szervezetet gyöngítene.

Kapható **Aradon mindenütt**, ugy egész, mint a közönség kényelmére a 2-8-szori használatra elegendő kis fél üveges töltésben is. Utasítás mellékelve.

Fél üveg 30 fillér.

Egész üveg 50 fillér.

191-1904. g. sz.

Árlejtési hirdetmény.

Arad sz. kir. város gazdasági széke a külhatárban lévő Markó és Prohászka dűlőbeli utak egy részének kiárkolási, a kiemelt földnek az uttesten való elterítési és 8 beton cső átvezetési munkálatainak elvállalása iránt folyó évi márczius hó 21-én d. e. 10 órakor árlejtést tart.

Kikiáltási-ár: 438 korona.

Bánatpénzül leteendő a kikiáltási ár 10%-a készpénzben vagy elfogadható értékpapirokban.

Az árlejtésen részt lehet venni szóbeli és írásbeli ajánlatokkal.

Az írásbeli ajánlatok lezártan a szóbeli árlejtés megkezdése előtt nyújtandók be, s csak akkor vétetnek figyelembe, ha azokhoz a bánatpénz mellékelve van s ha az ajánlatot tevő kijelenti, hogy az árlejtési feltételeket ismeri és elfogadja.

Az árlejtési feltételek a gazdasági tanácsnok urnál az árlejtést megelőzőleg is megtekinthetők.

Arad sz. kir. város gazdasági székeinek 1904 évi márczius hó 14 én tartott üléséből.

Kiadta:

Dr. Angel, s. k.
aljelező.

Építkezés miatt ideiglenes üzlet-át helyezés!

Brunner Béla

Arad, Szabadság-tér 21. Lengyel Testvérek házában.

Férfi-divat, diszmű-áru, pipere cikkek és különlegességek áruháza!

Ajánlom a közelgő tavaszi időnyre a legújabb divatu árucikkeimet, a melyek már óriási nagy választékban érkeztek meg: mindamellett, hogy az üzlethelyiségem jóval kisebb, mint a gróf Nádasdy-féle házában volt, a választék éppen olyan dus, mint ezelőtt.

Kérem a mélyen tisztelt vevőimnek és a nagyérdemű vásárló közönségnek szíves pártfogásaikat.

Kiváló tisztelettel 577

Brunner Béla.

Dicső árak! Pontos kiszolgálás!
Videki megrendelések azonnal elintéztetnek.

Van szerencsém a n. érdemű közönséget arról értesíteni, hogy eredeti csomagolásban oly

Csukamájolajat

hozok forgalomba, mely egy új eljárás szerint légritkított térben lesz a frissen fogott csukák májából, az erre a célra berendezett hajókban előállítva B

CSUKAMÁJOLAJ

nagyban különbözik az arubellától, világos-sárga és a lehetőségig szagtalan.

JAVALVA: Tüdő, mell és gégebajok, hűrbetegségek, görvélykór (scrophula) ellen, valamint gyenge egyének, különösen gyermekeknek, mint vértisztító és javító.

Ez a csukamájolaj könnyen reszorbeálható, ezért gyermekek és gyenge egyének igen jól tűrik, miért is orvosi autorítások mint a test súlyát gyarapítót és vértisztítót legjobban ajánlják.

Egy üveg ára 2 korona.

Lakások, beteg- valamint gyermekszobák levegőjének tisztítására ajánlok

ozón fenyő illato.

E fenyő illatból pár cseppet forró vízzel telt edénybe öntünk, mi által a levegő üde fűssé lesz, akár csak a fenyves erdőké.

Egy adag 1 korona.

Szoba illatok: Rózsa, Rezeda, Orgona, Heliotrop, Viola, Gyöngyvirág.

Papier de Armenie

pompás és csodás illatu füstölő papír egy adag 40 fillér. — Illatszerek nagy választékban.

Gutori Földes Kelemen

Gyógyszerész és vegyészeti laboratoriuma Aradon.

Telefon III. szám.

121

FOGÁK

szájpadlás nélkül és anélkül, hogy a gyökerek eltávolításának 3 koronától. Az átalakított és Párisban első díjat nyert fogsorokat mindenki azonnal megszokja, beszédzavarokat nem okoz és kitűnően rag vele. Régi fogsorok átalakítottak.

Videkiek 12 óra alatt kielégítettnek.

Nagyobb rendeléseknél a vasutköltség fele megtérítettik.

Fogorvosi intézet: LÖFLER EMIL

BUDAPEST,

VII, Erzsébet-körút 50. sz I. em.

Royal-szállóval szemben.

Fogorvos:

LÖFLER EMIL
Foghuzás érzéstelenítve.
Tartós plombák.

Rendel. d. e. 10-12 óra
d. n. 3-7-ig.

Vasár- és ünnepnapokon is.

Mérsékelt árak. Resztletfizetésre is.

Fogtechnikai vezető:

GROSSMANN S.

a párisi fogorvosi akadémiára kiállításán a keresztel díszített aranyéremmel kitüntetve. Fogad reggel 8-tól este 8-ig.

APRÓ HIRDETESEK.

Elsőrendű

nehéz, vastag pörkölt szálonna kapható **Meistrovich** lánosnál Aradon. 653

Nagymennyiségű Maculatura

eladó az Aradi nyomda Részv. Társaságnál.

Automobil,

használt, 4 személyes, 6 1/2 lóerőjű, teljesen jó karban eladó. Czim a kiadóhivatalban. 736

Egy három szobás

utcai lakás mellékhelyiségekkel május 1 től kiadó. Orczi-utca 19/b. szám alatt. Bővebbet ugyanott. 625

Íróasztal,

használt, jó karban, iroda részére kerestetik megvételre. Czim a kiadóhivatalban. 751

Kiadó, esetleg eladó

május 1 től egy hat szobás földszintes utcai lakás Rákóczy-utca 4. szám alatt. Bővebbet Halász-utca 9. szám. 750

Demeter-utca 95. számu

ujjonnan épült ház, szőlővel beültetett kerttel és a Kapa-utczában egy üres fél telek, igen előnyös fizetési feltételek mellett eladók. 745

5588—1904. pm.

Hirdetmény.

Arad sz. kir. város tanácsa a m. kir. honvédelmi ministerium értesítése nyomán ezennel közölni teszi, hogy a hadsereg katonai nevelő és képzőintézeteiben az 1904—1905. iskolai év kezdetén mintegy 420 egész és féldíjmentes kincstári illetőleg alapítványi és fizetések hely fog betölteni.

Miről az érdekeltek azzal értesítettek, hogy a részletes feltételek a városi katonai ügyosztályban betekínthetők.

Arad, 1904. évi márczius hó 12. én.

A városi tanács.

Arad szab. kir. város polgármesterétől.

1230—1904. pm.

Pályázati hirdetmény.

Arad szab. kir. város közönségének téli és nyári színházaira 1905. évi október hó 1-től kezdődő három évre terjedőleg pályázat nyitatik.

A pályázati kérvények Arad szab. kir. város polgármesteréhez címezve 1904. évi május hó 1-ig küldendők be.

A pályázati feltételek megkeresésre azonnali megküldtnek.

Arad, 1904. évi márczius hó 4.

Institoria,
polgármester.

Weitzer János toll.

Doboza

kor. 40 fill.

Nikkelezett acélból. 2252

Kapható: **Ingvaz I. és Fiamál.**
Telefon 517.

Uraságoktól használt

nyári és téli férfi ruhákat háló ebédlő és más butorokat 581

a legmagasabb áron veszek.

Kivánatra házhoz is megyek.

Menczer Márton

Arad, Petőfi-utca 7. sz.

Prágai sonka

legfinomabb minőség 2 1/2—6 Ko. sulyu darabokban kilóját 1 korona 88 fillérért utánvétlél küld

V. MIŠKOVSKÝ

nagyhentes üzlete 675

Prága, 183/1. Liliengasse.

Alkalmi bevásárlási forrás.

DEUTSCH IZIDOR

órás és ékszerész

ARAD, TEMPLON-UTCZA

Minorita-palota.

Arany-, ezüst- és zálogjegyek megvételnek. 92

Ujtás a lakások tisztázásánál!

Tisztelettel értesitem a n. é. közönséget, hogy hosszú kísérletezés után oly szerrel és eszközzel rendelkezem, hogy teljes megbízhatóság és jótállás mellett a lakások

tökéletes féregmentessé tételét

elvállalom.

Teljesítek mindennemű diszes és egyszerűbb

szobák, termek stb. festését

a legegyszerűbbtől a legmagasabb igényeknek megfelelő legdizsesebb kivitelig és mindennemű mázolási és fényezőmunkálatokat a legalaposabb kivitelben, a lehető legjutányosabb áruk mellett. A n. é. közönség b. megbízását kérve kiadó tisztelettel

Guttman Sándor,

szobafestő 691

Weitzer János-utca 19. földszint.

Van szerencsém a nagyérdemű közönség tudomására hozni, hogy helyben,

József-főherczeg-ut 11. sz.

alatt, (Karolina-utca sarkán) egy, a mostani kor igényeinek teljesen megfelelő

női divat és rövidáru üzletet nyitottam.

Amidőn magam a n. é. közönség pártfogásába ajánlom, főgyekeztem oda fog irányulni, hogy nagyrabecsült vevőimnek minden igényeit a legnagyobb mértékben kielégítem.

Kiváló tisztelettel,
Stern József.

621

Ugyanott egy jó házból való tíu tanulóval felvétetik.

Igaz Sándor

műrás és ékszerész

Aradon, Szabadság-tér és Asztalos Sándor-utca sarok.

Raktáron tart

mindennemű órákat

izléses ékszereket.

Törött aranyat és ezüstöt napi áron készpénzert vásárol vagy új tárgyakra átcsereél. 89

Órákat és ékszereket

jól és olcsón javítani elfogad.

Téglaeladás!

A vasut közelében lévő tégláégetési telepemen jól kiégetett

téglák

igen előnyös árak és feltételek mellett kaphatók. 711

Utalványok lakásonon válthatók.

Kirle Antal.

Flórián-utca 6 b. ajtó szám 5.

Kiadó

József főherczeg-ut 12. sz.

házunkban 575

elegáns lakás,

öt szoba, konyha, cse-léd-, fürdőszobával, parketázva, tapetázva, villanyvilágítással ellátva.

Fodor és Reisinger.

5665—1904.

Hirdetmény.

Arad sz. kir. város tanácsa a m. kir. honvédelmi ministerium értesítése nyomán ezennel közölni teszi, hogy a fiumei cs. és kir. had-tengerészeti akadémiába az 1904—1905. iskolai év kezdetén előre láthatólag 50 ingyenes és féldíjmentes kincstári, illetőleg fizetéses és alapítványi hely fog betölteni.

Miről az érdekeltek azzal értesítettek, hogy a részletes feltételek a városi katonai ügyosztálynál betekínthetők.

Arad, 1904. évi márczius hó 12-én.

A városi tanács.

Eladó háztelek.

A Demeter-u. 92. sz. alatt

576 □-öl szabályos négyszögű

ház-telek

egészben, vagy ketté osztva jutányos áron 718

eladó.

Ház építésre igen alkalmas.

Bővebbet a kiadóhivatalban.

130—1904. g. sz.

Árlejtési hirdetmény.

Arad sz. kir. város gazdasági széke 1. a Flórián és Sina-utczák csatornázása, 2. a Halász-utca feltöltése, csatornázási és átkövezési s ezzel kapcsolatosan a Határ-utcai zsilip megszüntetése s a Simonyi és Tabajdy Károly utczák közvetlen részének kikövezési munkálatainak elvállalása iránt folyó évi márczius hó 21-én d. e. 10 órakor árlejtést tart.

Kikiáltási-ár: I. a Flórián és Sina-utczák csatornázása 3821 korona 01 fill. II. a Halász-utca feltöltése, csatornázása s átkövezése s ezzel kapcsolatosan a Határ-utcai zsilip megszüntetése 20904 korona 98 fillér. III. a Simonyi-utca közvetlen részének kikövezése 545 kor. 52 fill. IV. a Tabajdy utca közvetlen részének kikövezése 704 korona 22 fill., összesen 25975 korona 78 fillér.

Bánatpénzül leteendő a kikiáltási ár 10%-a készpénzben, vagy elfogadható értékpapirokban.

Az árlejtésen részt lehet venni szóbeli és írásbeli ajánlatokkal.

Az írásbeli ajánlatok lezártan a szóbeli árlejtés megkezdése előtt nyújtandók be, s csak akkor vétetnek figyelembe, ha azokhoz a bánatpénz mellékelve van, s ha az ajánlatot tevő kijelenti, hogy az árlejtési feltételeket ismeri és elfogadja.

Az árlejtési feltételek a gazdasági tanácsnok urnál az árlejtést megelőzőleg is megtekínthetők.

Arad sz. kir. város gazdasági széke 1904. évi márczius hó 14-én tartott üléséből.

Kiadta:

Dr. Angel, s. k.
aljegyző.

Legujabb
Tavaszi

NŐI FELÖLTŐK

Angol női
Kawelock

Köpenygallér.

Leány- és gyermek-felöltők.

Legujabb szabásu

D i v a t a l j a k
és ingblousok

710

rendkívül nagy választékban

STERN M. A. női felöltő
áruházában

Aradon, Andrassy-tér, az új Minorita templommal szemben.

Alapítotott 1875.

Városi és megyei telefon 238.

Szabott árak!

Városi és megyei telefon 457. szám.

ALAPITTATOTT 1845.

Szabott árak!

Városi és megyei telefon 457. szám.

Neumann M.

csász. és kir. udvari szállító

férfi-, fiu-, gyermek- és leányka-ruha telepe
ARADON, a „Fehér Kereszt” mellett.

Ajánlja dusan felszerelt raktárát a legjobb minőségű kész árukban.

Teljes férfi öltönyök:

Sacco öltöny csikozott vagy mintázott szövetből	26-30	koronáig
Divatos csikozott v. mintázott cheviotból	35-50	"
Zsolnai kék cheviot admirál	30-44	"
Legujabb divatszövetekből	36-50	"

Férfi felöltők:

Sötét szürke vagy drapp coachmen	24-36	"
Finom cheviotból fekete vagy kék	24-50	"
Sötétszürke angol cheviotból	30-50	"
Sötétszürke és csikozott double szövetből	34-44	"

Fiu öltönyök:

Tengerész costumök kék cheviotból	14-20	koronáig
Szürke, kék vagy drapp kamgarból	14-22	"
Iskola öltönyök zsolnai egyszínű vagy mintázott chevitt	10-18	"
Vadász-öltöny szürke lodenből	16-24	"
Fiu öltöny térd nadrággal csikos szövetből	16-25	"
Fiu öltöny hosszú nadrággal, csikos szövetből	22-35	"
Fiu felöltő sötét kék és drapp színben	13-18	"

738

Mérték szerinti megrendelések pontosan eszközöltetnek.